

23

OBRAZEM
DNY EVROPSKÉHO DĚDICTVÍ

TÉMA ČÍSLA

MĚSTSKÁ KNIHOVNA PROPOJUJE SOUSEDY I TEENAGERY

Desetitisícový bonus pro
nově zapsané obyvatele města

5

Jak chránit Chomoutov
před velkou vodou?

17

Město prodalo Sigmě
poslední akcii

25

OMODA | JAECCO

NOVĚ PRO VÁS ZASTUPUJEME
DALŠÍ ZNAČKY OSOBNÍCH AUTOMOBILŮ
TĚŠÍME SE NA VAŠI NÁVŠTĚVU!

AUTOKOMPLEX Matějka s.r.o.
Brněnská 412/59, Olomouc 783 01
www.autokomplexmatejka.cz

V O L V O

**AUTOKOMPLEX
MATĚJKA**

INZ2510075

V TOMTO ČÍSLE

OLOMOUCKÁ KATEDRÁLA ZÁŘÍ V NOVÉM SVĚTLE

Nově na katedrálu míří 68 moderních LED svítidel s příkonem pět tisíc wattů místo předchozích sedmi tisíc.

7

ROZHOVOR O NIČEM S IVEM ŠMOLDASEM

Známý glosátor a překladatel olomoucký rodák Ivo Šmoldas dokáže vtupně reagovat kdykoliv.

21

8

NOVÁ CYKLOSTEZKA SPOJUJE OLOMOUC A ŠTĚPÁNOV

Úsek dlouhý 5,4 kilometru podél železničního koridoru prochází katastry čtyř obcí a překonává tři vodní toky.

24

ROZJELO SE NOVOSADSKÉ TÓČO! HRÁČI NOVÝCH SADŮ VYŘADILI SIGMU

Původní reportáž Jana Horejše z hřiště, kde se stal zázrak. A lidé byli šťastní.

11

FRANCOUZSKÝ UMĚLEC VYZDOBIL PODCHOD U NEMOCNICE

Výtvarník Vincent Chignier v září symbolicky dokončil výzdobu podchodu pod frekventovanou Foerstrovou ulicí.

HASIČI PŘEVZALI AUTOMOBILY PRO MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

Dvě nová vozidla převzaly v září od města sbory dobrovolných hasičů z Chválkovic a Černovíra.

30

GLOSA

Podzim je ideálním obdobím pro čtení. Počasí začíná omezovat venkovní aktivity; což je skvělý důvod zalézt si s knihou do postele. Čtení je činnost nejen příjemná, ale i všestranně užitečná.

Nepíšu to sem proto, že mi to jako spisovateli zajišťuje obživu. Když jen zůstaneme u románů: jejich četba snižuje stres, podporuje kreativitu, rozšiřuje obzory, ale také zlepšuje paměť, nemluvě o slovní zásobě. Já sám mám na románech obzvláště rád to, že učí empatii, představivosti a schopnosti vcítit se do druhých.

Nicméně podle statistik v Česku zhruba pětina dospělých za rok nepřečte ani jednu knihu. Když se podíváte na to, jak se u nás vedou veřejné debaty, snadno poznáte, kdo do této skupiny patří.

Michal Sýkora
spisovatel

Je správné dávat bonus 10 tisíc nově přihlášeným?

ANO

Petr Novák
zaměstnanec hotelu

To je přece super. Na ten začátek bydlení to určitě dokáže člověka podpořit. Podle mě je to správné. Je to lepší než nic. Určitě to člověka namotivuje.

NEVÍM

Alicja Kulpa-Mixová
na mateřské

Já nevím, asi je to dobrý nápad, protože pak tady ty lidi budou platit odpad a tak. A taky jinak utrácet. Nevím přesně, proč to město dělá, ale přijde mi to zajímavé.

NE

Jana Hajnovičová
v důchodu

Je to divný. Chápu správně, že když bydlím jinde, ale přestěhovala bych se sem, tak dostanu deset tisíc? Tak to mi přijde jako blbost.

OZNÁMENÍ

Památný den sokolstva připomene 8. října vyvěšení sokolské vlajky před olomouckou radnicí. Ten den v roce 1941 zahájili nacisti pod vedením Reinharda Heydricha likvidaci sokolské organizace a zatýkání 1500 členů Sokola.

Ve dnech 17. až 19. října hostí Výstaviště Flora prestižní mezinárodní výstavu a kongres chovatelů **Exota Olomouc**. Návštěvníci se mohou těšit na přehlídku krásy a rozmanitosti, která představí více než 270 druhů ptáků z celého světa. Kromě obdivování barevných papoušků, vzácných pěvců a dalších druhů je výstava příležitostí k nákupu krmiv, doplňků i samotných ptáků.

Studentská právní poradna nabízí bezplatné právní poradenství, které poskytují studenti práv pod vedením pedagogů a praktikujících právníků. Právní poradenství je určené především klientům, kteří si z finančních důvodů nemohou dovolit služby advokáta, a je zdarma. Sídli v budově B právnické fakulty, na třídě 17. listopadu. Telefon 585 637 616, e-mail studentskapravniporadna@upol.cz.

V pátek 10. října se před radnicí na Horním náměstí sejdou známé osobnosti Olomouce, aby lidem nalévaly polévky do originálních keramických misek z dílny klientů sociální firmy Ergones. Přijde kordista Jakub Jurka, herec Miroslav Krobot nebo fotbalisté Sigmy. Na výběr bude 10 druhů polévek od sprátců olomouckých restaurací. Koupí misky s polévkou podpoříte projekt **Kup oběd**, díky kterému bude chudším klientům charitních domovů uhrazena strava.

Komise pro občanské záležitosti pořádá pravidelné **setkávání jubilantů** v obřadní

síni radnice. Tentokrát 16. října, 20. listopadu a 11. prosince vždy ve 14:00 a 15:30. Setkání jubilantů se týká ročníků 1950, 1945 a 1940. Jubilanti jsou zváni vždy v měsíci, kdy slaví narozeniny.

Neformální diskuse se zástupci vedení města o životě v Olomouci a jeho dalším rozvoji nazvaná **Měníme Olomouc 2030+** se koná 14. října od 17 hodin ve Vlastivědném muzeu.

Ve čtvrtek 23. října se koná jubilejní 10. ročník **Burzy práce a vzdělávání** v pavilonu A na Výstavišti Flora. Bohatý doprovodný program, vstup zdarma. Otevřeno od 9 do 17 hodin. Více na burzapav.cz.

Oddělení odpadového hospodářství magistrátu upozorňuje majitele rekreačních objektů, že **poslední svoz** komunálního odpadu z chatových oblastí bude proveden v pondělí 27. října. Poslední přistavení kontejneru pro svoz bio odpadu z chatové oblasti Hulíkův Háj bude 31. října. Svozy budou obnoveny na jaře.

V neděli 19. října se hraje ve slavnostní sokolovně od 18 hodin veselý kus **Co s námi teď bude?** v podání Spurníkova ochotnického souboru. Vstupné dobrovolné.

Ve Sluňákově bude 21. října od 18 hodin na programu přednáška Yvonney Gailllyové **Vzkaz klimababičky** nejen seniorům. Přesvědčí vás, že environmentální aktivismus není jenom pro mladé.

Deset tematických večerů 3P (**Prostor Pro Přiblížení**) se koná každé pondělí od 6. října vždy v 19:00 na adrese Balcárkova 12. Součástí programu jsou písně duchovní i známé evergreeny. Připraveno je občerstvení, dobré slovo a přátelské posezení. Nabízí se možnost uzavřít nová přátelství.

Klávesy v různých podobách a souvislostech! Takový bude 17. ročník Mezinárodního festivalu soudobé hudby **MusicOlomouc s podtitulem Keyboards**. Koná se od 13. října do 13. listopadu. První koncert Piano & Strings v podání švýcarského Mondrian Ensemble bude 13. října od 19 hodin v kapli Božího Těla, na druhém koncertě pak vystoupí na stejném místě a ve stejném čase 29. října německý Non-Piano Ensemble. Více na webu musicolomouc.cz. Všechny tipy z Kulturního kalendáře na: akce.olomouc.eu

Pavilon A na Výstavišti Flora bude 25. října hostit **Mistrovství České republiky v tačném sportu družstev**. Vrcholná soutěž roku přivede do Olomouce nejlepší kluby z celé země. Na parketu se představí junioři i týmy kategorie do 21 let a dospělé týmy. Soutěže budou probíhat po celý den a vyvrcholí galavečerem, který odstartuje v 19:45.

Lékařská přednáška na téma **uzdravení přirozenou cestou** dle učení Bruna Gröninga se koná 18. října ve freskovém sále Základní školy Komenium v ulici 8. května. Začátek je v 17 hodin a vstupné dobrovolné.

Největší Lego výstava v Česku se uskuteční 1. a 2. listopadu na Výstavišti Flora – **Svět kostek Olomouc** nabídne stovky unikátních staveb a modelů z milionů kostek. Na výstavě se podílí české i zahraniční týmy stavitelů z Polska, Rakouska, Maďarska, Slovenska či Nizozemska. Návštěvníci uvidí rekordní kuličkodráhu z Nizozemí či obří kolo Tomáše Kašpaříka.

OHLÁŠENÉ UZAVÍRKY SILNIC A KOMUNIKACÍ

do 12. října	Malinovského, Náprstkova částečná a úplná uzavírka
do 21. října	Polská, Rooseveltova úplná a částečná uzavírka – úprava křižovatky
do 26. října do 30. října	Lužická, Sienkiewiczova úplná uzavírka Hodolanská, U Ambulatoria částečná uzavírka
do 31. října	Pasteurova částečná a úplná uzavírka – přechod
do 2. listopadu	Libušina úplná uzavírka rekonstrukce komunikace

do 3. listopadu	Erenburgova úplná uzavírka rekonstrukce komunikace
do 7. listopadu	Jeremenkova částečná uzavírka údržba mostu
do 11. listopadu	Lafayettova, Dolní náměstí částečná uzavírka
do 14. prosince	třída Míru částečná uzavírka – stavba cyklostezky
do 14. prosince do 19. prosince	Na Letné částečná uzavírka Školní úplná uzavírka

DESETITISÍCOVÝ BONUS PRO NOVĚ ZAPSANÉ OBYVATELE MĚSTA

Olomouc se rozhodla pro neobvyklý krok – motivaci k trvalému pobytu pomocí štědrého bonusu 10 tisíc korun, který město nabízí vyplatit nově přihlášeným obyvatelům.

Jedinečnou příležitost nyní mají lidé, kteří v Olomouci již žijí, ale nemají zde přihlášený trvalý pobyt. Město je po-
bízí k jeho zřízení. Každý, kdo si trvalý pobyt v Olomouci přihlásí do konce prosince, získá finanční příspěvek ve výši deseti tisíc korun.

JAN HOREJŠ

V Olomouci je v současnosti k trvalému pobytu přihlášeno přibližně 102 tisíc obyvatel, avšak podle údajů ministerstva vnitra zde reálně žije asi 115 tisíc lidí.

Olomouc dostává z vybraných daní na jednoho občana stejný objem peněz jako obce, které mají 30 tisíc a více obyvatel. Jenže zajišťuje řadu služeb pro celý region.

„Město naší velikosti zajišťuje financování služeb v mnoha směrech prakticky pro celý kraj, od kultury přes hromadnou dopravu až po atrakce typu zoologická zahrada,“ vypočítal primátor Miroslav Žbánek.

Přihlaste se

Plnoletí obyvatelé, kteří v Olomouci žijí, pracují, platí nájem – ale trvalý pobyt mají přihlášený jinde, zde využívají veškeré městem dotované služby počínaje hromadnou dopravou a konče svozem odpadu. Městu ale žádné finanční prostředky do rozpočtu nepřinášejí.

„Pokud by se tito lidé přihlásili k trvalému pobytu, tak by Olomouc mohla na dani získat víc než čtvrt miliardy korun ročně. Rozhodli jsme se je proto k přihlášení motivovat finančně,“ řekl primátor Žbánek. Lidé tento finanční obnos dostanou, pokud se k pobytu přihlásí do konce letošního roku.

Podle ekonomického náměstka primátora Otakara Štěpána Bačáka bude motivační opatření pro město i jeho stávající obyvatele nadále výhodné.

„Přiliv nových obyvatel se projeví již v rozpočtu roku 2026 díky vyššímu příjedu z rozpočtového určení daní,“ vysvětlil náměstek Bačák.

Dodal, že za každého obyvatele Olomouc dostává z rozpočtového určení daní 21 tisíc korun ročně.

„Město tedy na opatření vydá deset tisíc korun, do rozpočtu i tak přibude dalších jedenáct tisíc. Tyto prostředky pak můžeme využít například k investicím do hromadné dopravy, údržby zeleně, sportovišť či svozu odpadu,“ zdůraznil náměstek Bačák.

Úřad stačí navštívit jednou

Žádost o změnu trvalého bydliště není složitá a olomoucký úřad stačí navštívit pouze jednou.

„Změnu trvalého bydliště lidé vyřídí během jediné návštěvy úřadu, při níž si zároveň požádají i o nový občanský průkaz. Čas mohou ušetřit díky online rezervačnímu systému, v němž si z domova vyberou termín a následně v daný den navštíví magistrát,“ upozorňuje náměstkyně primátora pro sociální oblast Kateřina Dobrozemská.

Motivační program není určen všem automaticky. Žadatel musí doložit, že na území města skutečně bydlí po dobu alespoň tří měsíců před datem vyhlášení výzvy, aby se předešlo zneužití tohoto opatření ze strany spekulantů. Současně nesmí mít například žádný nesplacený dluh vůči statutárnímu městu Olomouc. „Program je tedy zaměřen na ty, kteří v Olomouci skutečně žijí,“ dodala náměstkyně Dobrozemská.

Motivace funguje

Výzva ke zřízení trvalého pobytu odstartovala na konci srpna a její dopad se začal projevovat už v prvních dnech. Olomoucký úřad zaznamenal zvýšený počet telefonických i e-mailových dotazů, lidé se na magistrát chodí ptát také osobně. Objevily se i dotazy obyvatel Ostravy, Zlína či Opavy, výzva je však nastavena tak, že spekulativní přihlašování není možné. Jednoznačně ale převažují relevantní dotazy od osob, na které výzva skutečně cílí, tedy od těch, kteří v Olomouci dlouhodobě žijí, ale dosud zde nebyli přihlášení k pobytu.

„Je vidět, že finanční dar je natolik motivační, že krok ke zřízení trvalého pobytu lidé skutečně učiní,“ komentoval situaci náměstek Bačák. Čísla z prvních dní po vyhlášení výzvy to potvrzují. Od 28. srpna do 22. září se k trvalému pobytu v Olomouci přihlásilo 261 lidí, z toho 229 dospělých a 32 dětí. Ve stejném období loňského roku to bylo pouze 90 dospělých a 12 dětí.

Aby mohl žadatel získat motivační částku, musí splnit následující podmínky:

- Musí být plnoletý nejpozději ke dni podání žádosti.
- K datu vyhlášení výzvy ještě nesmí být přihlášen k trvalému pobytu v Olomouci. Současně musí být k 31. prosinci 2025 přihlášen k trvalému pobytu v Olomouci a od doby přihlášení až do podání žádosti v Olomouci skutečně bydlet.
- V okamžiku podání žádosti nesmí mít žádné nesplacené dluhy vůči statutárnímu městu Olomouc.

K žádosti musí předložit:

- kopii platného osobního dokladu s trvalým pobytem mimo Olomouc ke dni vyhlášení výzvy (alternativně výpis z evidence obyvatel)
- originál osobního dokladu s trvalým pobytem v Olomouci vydaný od druhého dne po vyhlášení výzvy do 31. prosince 2025 (nebo originál výpisu z evidence obyvatel), kterým doloží, že skutečně v Olomouci trvale bydlí.
- Musí doložit, že v Olomouci skutečně bydlí a využívá zde bytovou potřebu alespoň 3 měsíce před vyhlášením výzvy. To lze prokázat:
 - originálem nájemní či podnájemní smlouvy
 - dokladem o vlastnictví bytu nebo jiného práva k jeho užívání
 - čestným prohlášením vlastníka nemovitosti, kterou žadatel užívá.

O finanční odměnu za změnu trvalého pobytu mohou občané, kteří splní podmínky, žádat od 1. června 2026.

Pro více informací se můžete obrátit na pracovníky magistrátu

Lenka Chodilová
odbor ekonomický
Palackého 14, kancelář 363
588 488 613 | 733 140 604
lenka.chodilova@olomouc.eu

Jiří Hradil
odbor ekonomický
Palackého 14, kancelář 363
588 488 592 | 731 691 625
jiri.hradil@olomouc.eu

Nové světlo

Technické služby města Olomouce nově nasvítily dóm svatého Václava.

„Světelný výkon byl dříve soustředěn převážně do spodní části katedrály, zatímco věže zůstávaly po setmění téměř neviditelné,“ popsal za TSMO Robert Svitavský.

Nově na katedrálu míří 68 moderních LED svítidel s celkovým příkonem pět tisíc wattů, místo předchozích sedmi tisíc. „Pro horní části chrámu jsme použili svítidla s úzkými vyzařovacími úhly, která zajišťují přesné nasvícení vybraných detailů a zároveň minimalizují rozptýl světla. Všechna svítidla jsou navíc vybavena clonami proti oslnění a nežádoucím efektům,“ vysvětlil Svitavský.

Neutrální bílá barva světla 4000 K dává vyniknout šedobílému materiálu zdiva. Zelený akcent jehlanů věží zvýrazňuje zelenavou korozi měděné krytiny.

Montáž začala s předstihem, aby se vše stihlo do 28. září, tedy do svátku svatého Václava a Dne české státnosti. ■ hoj

Rozsáhlé opravy silnic: Radíkov, Libušina a Lužická

Dopravní uzavírky a omezení kvůli plánovaným rekonstrukcím tří důležitých úseků komunikací potrvají ještě tento měsíc.

Opravy se týkají ulic Malinovského a Náprstkovy v Radíkově, dále Libušiny a Pavelkova a nakonec i ulic Lužická a Sienkiewiczova. Město do těchto projektů investuje dohromady více než 33 milionů korun.

Radíkov

Do 20. října probíhá rekonstrukce příjezdové komunikace v Radíkově – konkrétně od křižení Na Suchých loukách přes celou ulici Náprstkovu až po smyčku na návsi. „Oprava zahrnuje obnovu

asfaltového povrchu v délce přibližně 730 metrů a lokální výměnu obrubníků. Rekonstruována bude i autobusová zastávka,“ potvrdila vedoucí odboru dopravy Zdeňka Gajdošová.

Úplná uzavírka komunikace pro veřejný provoz včetně autobusů nastane vždy o víkendu.

Libušina a Pavelkova

Další velký projekt bude probíhat do 2. listopadu. Rekonstrukce části ulice Libušina v délce půl kilometru zahrnuje nejen vozovku, ale také chodníky, zastávky, veřejné osvětlení a nový přechod pro chodce.

„Součástí je výměna konstrukčních vrstev komunikace, nové uliční vpusti a přípojky, pokládka žulových dvouřádků a obrub a nový přístřešek,“ uvedla Gajdošová.

Lužická a Sienkiewiczova

Oprava vozovky na ulicích Lužická a Sienkiewiczova skončí 26. října. Práce zahrnují celý úsek od napojení Lužické na Janského až po zvýšený práh na křižovatce s Nešporovou.

Pokládka finální vrstvy je v případě příznivého počasí naplánována na 23. října. ■ jed

Enrichment pro tygry i opice. Hasiči obdarovali zvířata v zoo

Houpačky, pletence, schovávačky a další formy zábavy. Přesně k tomu mohou v olomoucké zoo posloužit vyřazené hasičské hadice, které by jinak byly zlikvidovány.

Sbory dobrovolných hasičů z Olomouce jich nasbíraly desítky a předaly je pracovníkům zoo k dalšímu využití pro chovaná zvířata. Zhruba čtyři desítky vyřazených hadic, které daly dohromady sbory z Chválkovic, Lošova, Radíkova a Topolan, přivezli do olomoucké zoo hasiči. Přidali k tomu i padesát vysloužilých míčů od tamních fotbalistů.

Všechny materiály poslouží k enrichmentu, tedy obohacení života zvířat, která

nežijí ve volné přírodě. „Hasičské hadice využijí nejrozličnější zvířata, ale především primáty. Vyrábí se z nich bezpečné houpačky, jakož i různé pletence, v nichž se schovává zvířatům potrava, kterou následně hledají,“ vysvětlil ředitel zoo Radoomír Habáň. Vyřazenými míči zase vezmou zavděk kočkovité šelmy.

Do enrichmentu patří vše, co souvisí s prostředím zoologické zahrady, v němž se zvíře pohybuje – s jeho krmením, ale i jeho zábavou. Dnes zahrady dbají na to, aby se výběhy co nejvíce přiblížily přírodnímu prostředí, které jeho domovinu připomíná. Potrava představuje nejčastější

způsob využití enrichmentu. Lov a následné dobývání kořisti zabere v přírodě mnoho času. Proto je pro zvíře podnětné, když nedostane svou potravu připravenou pouze do misky a k jejímu získání musí vyvinout činnost a hledat ji. ■ jed

NOVĚ DOKONČENÁ STEZKA SPOJUJE OLOMOUC A ŠTĚPÁNOV

Úsek dlouhý 5,4 kilometru, který podél železničního koridoru prochází katastry čtyř obcí a překonává tři vodní toky – to je nová cyklostezka do Štěpánova.

Na cyklostezku navazují dva podjezdy pod vysokorychlostní tratí. Investorem obou projektů za téměř 105 milionů korun je Mikroregion Šternbersko, na jejím financování se podílely také Olomouc,

Bohuňovice, Šternov a Štěpánov. Název nové cyklostezky je Hromová – podle Hromova dubu, jenž na ni svou mohutností znedaleka dohlíží.

Cyklostezka má dvě části. Hlavní měří 3,7 kilometru a spojuje olomoucký Černovír se štěpánovskou místní částí Březce. Součástí celé trasy je také větev cyklostezky k Hromovu dubu a k lávce přes Sítku, která byla dokončena už v srpnu

2021, a dále až k mostu přes Oskavu a po účelové komunikaci do Chomoutova. Tato větev, která hlavní část stezky propojuje s Chomoutovem, dosahuje délky 1,7 kilometru.

„Je to ukázkový příklad, jak by měla fungovat spolupráce obcí,“ uvedl předseda společenství obcí Mikroregion Šternbersko a starosta Šternova Pavel Roubínek. Nová cyklostezka je podle primátora Mirka Žbánka velkým přínosem nejen pro obyvatele Olomouce, ale i pro lidi z okolních obcí. „Přináší bezpečné a pohodlné spojení. Olomouc tak byla u projektu, který spojenými silami dokáže vytvořit moderní a užitečnou infrastrukturu,“ doplnil primátor Žbánek.

Na stezce jsou u sloupů veřejného osvětlení umístěny volně přístupné kompresory na kola a USB zásuvky a podél trasy bylo rozmístěno 80 budek pro netopýry a ptactvo. ■ hoj

Univerzita věnuje celý týden péči o tělo, duši i společnost

Od 6. do 10. října nachystala Univerzita Palackého řadu aktivit podporujících fyzické i duševní zdraví, rozvoj osobnosti i spokojenost celé společnosti.

V pondělí mohou zájemci přispět granulemi či stelivem do sbírky na pomoc opuštěným zvířatům. V úterý odevzdat nevyužité nebo prošlé léky ze svých domácností a odpoledne v Pevnosti poznání navštívit přednášku o zdravém spánku. Ve středu odpoledne bude probíhat moderovaná debata Politika všude kolem – jak se z toho nezbláznit? A od 17 hodin pak Pevnost poznání uvede dokument Těžko v duši zaměřený na téma duševního zdraví mladé generace s následnou debatou. Ve čtvrtek odpoledne nabídne festival International Haná mezinárodní vystoupení, bojová umění, science show i ochutnávku

cizokrajných specialit. Páteční podvečer bude patřit debatě s odborníky na duševní zdraví.

Celý program je na webu upol.cz/fairup. ■ dtx

SAMOBSLUŽNÉ SKLADY

- neomezený přístup 24/7
- flexibilní délka pronájmu
- skladové boxy 4-10 m²
- bezpečnostní zámek

od 1680 Kč/měs.

SKLAD BOX

U Panelárny 538/1, Olomouc - Chválkovice
☎ 516 101 101 🌐 www.skladbox.cz

Poznejte Olomouc
skrze dějiny vojenství

paměť národa
Střední Morava

Dny vojenské historie

7. 11. – 9. 11. 2025

Zveme vás na jedinečnou historickou událost Dny vojenské historie, která se uskuteční od pátku 7. 11. do neděle 9. 11. 2025 v Olomouci. Chybět nebudou komentované prohlídky a procházky, výstavy a připraven bude i program pro rodiny s dětmi. K vidění budou například dynamické ukázky z činnosti armády 1. republiky v období Mobilizace v roce 1938, a to ve spolupráci s Československou obcí legionářskou, která sídlí v Domě armády na náměstí Republiky. Více informací zde: <https://dvh.pametnaroda.cz>

dvh.pametnaroda.cz

paměť národa ••• Post Bellum

Útok na místa posledního odpočinku – hřbitov nasadí kamery

Pět desítek hrobů poškodil v září vandalský útok na neředinském hřbitově. Pachatele policie hledá.

Hroby a pomníky zůstaly po řádění rozbité, vypáčené či otevřené. Dokonce byly vysypány i některé urny. Nic nenavštěvovalo tomu, že by šlo o cílený útok na konkrétní skupinu či historické období. „Pravděpodobně se jedná o pachatele, který škody způsobil buď s cílem obohacení, nebo z čistého

vandalismu,“ naznačil mluvčí policie Libor Hejtmán.

Barbarský čin byl zásahem do osobního prostoru jednotlivců a rodin pozůstalých. „Správa hřbitovů kontaktovala pozůstalé, kteří by mohli být tímto incidentem zasaženi. Pokud ale lidé sami následně zjistí škody, které dosud nebyly zaznamenány, mohou je nahlásit,“ uvedla náměstkyně primátora Miroslava Ferancová.

Na Ústředním městském hřbitově v Neředíně byla ihned zabezpečena

plotová pole v potřebné délce. Dalším krokem bude zavedení kamerového systému městskou policií. „Strážníci musí vytipovat a zaměřit vhodná místa tak, aby kamerový systém byl účinný, ale zároveň aby bylo umístění kamer ohleduplné k pietě místa a soukromí pozůstalých,“ konstatovala náměstkyně Ferancová.

Pohřebních obřadů ani provozu krematoria se dočasné uzavření hřbitova v polovině září nedotklo. ■ hoj

Astry dojezdily

Rozlučkovou jízdu s tramvaji Astra zažila Olomouc na konci září.

Tramvaje Škoda 03T s obchodním názvem Astra byly tříčlánkové nízkopodlažní tramvaje vyráběné společností Škoda v letech 1997–2006. Dnes na ně již neexistují náhradní díly.

Astry byly první nízkopodlažní vozy v Olomouci. Dopravní podnik je provozoval čtyři. Poslední s evidenčním číslem 203 vyjela ze Sokolské ulice 27. září, aby naposled projela velkou část tramvajové sítě. ■ pok

ART RUBIKON
Dobnerova 24a,
Olomouc
www.artrubikon.com

10.9-18.10 Jan Homola: Chaometrismus (obrazy)

20.10-29.11 Jan Dostál: Rubik (plastiky)

Vernisáž 20.10 v 18:00

Čt 2.10 Čt 9.10 Čt 16.10

Seminář pro gravidní ženy
Tři semináře zaměřené na stres v období těhotenství, na vnímání a prožívání plodu, dále na porod samotný a poslední na informovanost o emocionálním prožívání žen v období po porodu. Seminář vede psycholožka PhDr. Kamila Holásková, Ph.D.

Čt 2.10 Přednáška: Co je to Ājurvéda a jak funguje

18:00-19:30 Mgr. Kateřina Podlešáková, Ph.D. nám představí Ājurvédu: tradiční indický systém zdraví a životního stylu, který učí, jak předcházet nemocem a podporovat rovnováhu těla, mysli i duše. V ceně je zahrnutá ājurvédská polévka a čaj.

Čt 9.10 Přednáška:

100. výročí americké expedice do Tibetu (PhDr. Magdalena Senczaková)
Tématem je americká a německá expedice do Tibetu.

Pá 10.10 Degustace moravských vín s přehlídkou podzimní módy: Měna na vině a Měna Floriana

18:00-21:00 Večer, který propojí příjemnou atmosféru degustace vína a podzimní módní přehlídky. Drobné občerstvení v ceně.

Pá 17.10 Koncert: Duo Jakub Jalůvka a Martin Vitásek

18:00 Jejich tvorba kombinuje kouzlo kytarových melodii s podmanivým vokálem, které doplňuje perkusní nástroj cajón nebo také plnější sada bicích

St 22.10 Hovory pod lampou: tentokrát s MUDr. Bohumilem Zálesákem, Ph.D.

18:00-19:30 Primář Oddělení plastické a estetické chirurgie ve FN Olomouc. Vyhledávaný odborník v oboru plastické chirurgie.

Čt 23.10 AKADEMIE PRO SENIORY: Jak zvládnout proces stárnutí

9:00-10:30 Přednáška vedena psycholožkou PhDr. Kamilem Holáskovou, Ph.D.

Čt 23.10 ART kavárnička pro dospělé

17:00-19:00 Pod vedením Petry Bělaškové si pomalujete vlastní porcelánový hmiček či talířek nebo si můžete vybrat malování skleněné vitráže. Cena malování na porcelán: 380 Kč, cena malování na vitráže: 490 Kč. Rezervace místa nutná.

Pá 24.10 Čaj o páté aneb setkání umění

17:00 Hudební vystoupení žáků ZUŠ Žerotín pod vedením PhDr. Hany Švajdové.

So 25.10 Sobotní tvoření dopoledne pro rodiče a děti: PODZIM

9:00-12:00 Tematické tvoření podzimních dekorací: věnce, svícní nebo dekorace na stůl nebo ozdoby na Halloween.

Čt 30.10 Tvůrčí workshop: Prstýnek z korálků

17:00-19:00 Základní technika Peyote s použitím japonských korálků Miyuki Delica a nití One-G. Kurz povede PhDr. Alena Adamíková. Rezervace místa je nutná!

Využijte naše prostory galerie k uspořádání oslavy narozenin, promoci či firemní akce. Více info na www.artrubikon.com/kurzy

DĚTI SI UKÁZALY, ŽE I MALÉ KROKY MAJÍ VELKÝ SMYSL

Olomoucká Základní škola SVAT se nově zařadila mezi takzvané Světové školy – prestižní síť vzdělávacích institucí, které vedou žáky k porozumění globálním souvislostem a podporují jejich aktivní zapojení do dění kolem sebe.

Certifikát Světové školy získala škola SVAT za celoroční projekt zaměřený na

udržitelnost v oděvním průmyslu, kterému se věnovali žáci šestého ročníku. Během roku zkoumali dopady rychlé módy na planetu, učili se šít a recyklovat textil a přemýšleli, jak své poznatky sdílet s ostatními.

Vyvrcholením jejich práce byl swap, kdy se škola proměnila v otevřený prostor pro výměnu věcí i myšlenek.

Návštěvníci mohli přinést a vyměnit oblečení, knihy nebo hračky, zakoupit ručně šité výrobky ze starých látek či projít naučnou stezku o ekologických dopadech textilního průmyslu.

„Naši žáci se během projektu učili nejen o udržitelnosti, ale rozvíjeli i klíčové kompetence, jako je spolupráce, komunikace a samostatnost. Chtěli jsme jim ukázat, že i malé kroky mají význam a že každý z nás může začít tím svým,“ uvedla zřizovatelka školy Petra Kubisová.

Na výměnném swapu se podařilo vybrat přes 17 tisíc korun, které škola věnovala na vzdělávání konkrétního dítěte z Ugandy v programu Adopce na dálku.

Získání titulu Světová škola je pro ZŠ SVAT důkazem, že i menší škola dokáže velké věci – když se spojí úsilí dětí, učitelů i rodičů. ■ dtx

Nebezpečná místa: Město odstraňuje problémy na cestě do školy

Žáci základních škol odpovídali v dotazníku, jak se dopravují do školy, jestli vnímají po cestě nějaké bariéry a jestli se cítí v okolí školy bezpečně. Součástí dotazníku byla i interaktivní mapa, do které žáci zaznamenávali trasu, kterou při cestě do školy absolvují.

Mezi 540 vyznačenými body byly nepřehledné či chybějící přechody pro chodce, nebezpečné úseky ulic, kde řidiči jezdí rychleji, nebo lokality, kde se soustředí obtěžující spoluobčané. „Dostaneme tak cenná data přímo od dětí, což je

pro nás klíčové. Podněty bereme vážně a využijeme je k tomu, abychom Olomouc učinili bezpečnější,“ komentoval výzkum primátor Mirek Žbánek.

Dotazník, který vypracovala kancelář architekta města, byl součástí projektu Bezpečná cesta do školy. Do výzkumu se zapojila i Univerzita Palackého.

„Podařilo se nám získat data od více než tisícovky dětí napříč ročníky základních škol. Jen čtyři procenta poštěhů školáků byla označena za neřešitelná,“ uvedl hlavní řešitel výzkumu

Michal Vorlíček z fakulty tělesné kultury.

Řadu podnětů město řešilo samo v rámci vlastních opatření. „V uplynulém roce to byly například úpravy ulic Norská, Havlíčkova a Krapkova nebo úprava křižovatky Velkomoravská a Schweitzerova, většinou se jednalo o úpravu přechodů pro chodce a míst pro přecházení,“ vyjmenoval náměstek primátora Tomáš Pejpek.

Další sběr dat by měl proběhnout v listopadu a prosinci. ■ jed

Provoz školních hřišť pro veřejnost v říjnu

(otevírací doba může být z provozních důvodů upravována)

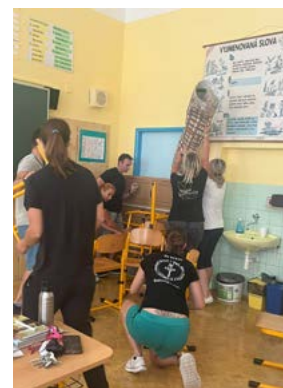
	pracovní dny	so, ne, svátky
MŠ Herrmannova	16:30 - 18:00	9:00 - 18:00
ZŠ a MŠ Demlova	15:00 - 18:00	9:00 - 18:00
ZŠ Heyrovského	16:00 - 18:00	9:00 - 18:00
FZŠ a MŠ Holečková	16:00 - 18:00	9:00 - 18:00
ZŠ Rooseveltova	15:00 - 18:00	9:00 - 18:00
MŠ Rooseveltova	17:00 - 19:00	15:00 - 19:00
ZŠ a MŠ Náves Svobody	15:00 - 18:00	9:00 - 18:00
ZŠ a MŠ Nedvědova	16:00 - 18:00	9:00 - 18:00
ZŠ Mozartova	16:00 - 18:00	9:00 - 18:00
		9:00 - 12:00
FZŠ a MŠ Rožňavská	15:00 - 18:00	15:00 - 19:00
ZŠ a MŠ Řezníčková	15:00 - 18:00	9:00 - 18:00
		9:00 - 13:00
ZŠ tř. Spojenců	17:00 - 18:00	14:00 - 18:00
ZŠ a MŠ Svatoplukova	16:30 - 18:00	9:00 - 18:00
ZŠ Zeyerova	15:30 - 18:00	9:00 - 18:00
		9:00 - 12:00
ZŠ Tererovo nám.	15:00 - 18:00	13:00 - 18:00
		9:00 - 12:00
ZŠ Helsinská	15:00 - 18:00	13:00 - 18:00

Prevence před útokem

Základní škola Řezníčková je připravena na krizové situace, pedagogové prošli programem Aktivní útočník. Účastníci absolvovali nejen teoretickou přípravu, ale také intenzivní praktickou část – nácvik barikádování, reakce na útok střelnou zbraní a pohyb útočníka po škole. Díky modelovým situacím v reálném prostředí si pedagogové vyzkoušeli, jak chránit sebe i své žáky, a učili se postupy, které mohou v kritických chvílích zachránit životy.

„Chceme být připraveni na jakoukoliv eventualitu, i když doufáme, že nabyté dovednosti nikdy nebudeme muset využít. Věříme, že tato zkušenost nám dodá jistotu a posílí bezpečné prostředí na naší škole,“ uvedla ředitelka Lucie Hladíková.

Program Aktivní útočník je součástí širší strategie školy, která zahrnuje prevenci, zvyšování kompetencí zaměstnanců a spolupráci s odborníky. ■ dtx

Francouzský umělec vyzdobil rušný podchod u nemocnice

Ještě nalepit cedulku se jménem a napsat podpis a je hotovo. Francouzský výtvarník Vincent Chignier v září symbolicky dokončil výzdobu podchodu pod frekventovanou Foerstrovou ulicí.

Jedno z ramen podchodu vede k Základní škole Mozartova, proto je vyzdoben i portrétem hudebního génia. A k slavnostnímu otevření hrála Mozartova hudba v podání smyčcového kvartetu.

Na podchodu pracoval Chignier více než dva měsíce. Pomáhal mu jeho malý syn i děti ze školy. „Zakomponoval jsem tady hlavně přírodní motivy, ale i tradiční hanácký tanec a prvky inspirované hanáckou kulturou. Ale jsou zde i motivy odkazující na Mozarta nebo nemocnici – zdravotní sestra, kardiogram, srdíčka,“ popsal umělec pocházející z města Clermont-Ferrand. Do Česka ho nasměrovalo manželství s absolventkou francouzské sekce Slovanského gymnázia.

Jak naznačil Jan Žůrek z Komise městské části Tabulový Vrch, výzdoba

podchodu je – řečeno uměleckým slovníkem – dočasnou intervencí. V řádu let se má podchod totiž kompletně rekonstruovat.

Financování rozsáhlé výzdoby si vyžádalo společný podíl komise Tabulový Vrch a komise Olomouc-západ, každý

kolem padesáti tisíc korun, dalších 150 tisíc poskytł odbor dopravy magistrátu.

Ve chvíli, kdy se na vchodu do podzemí objevil Chignierův podpis, oznámil předseda KMČ Tabulový Vrch Lukáš Krbeček, že považuje podchod za otevřený. ■ pok

Holice slavila

Oslavy 750 let Holice přilákaly přes dva tisíce návštěvníků a nabídly pestrý program pro všechny generace. Den otevřených dveří v základní škole zahájil pestrý program, v němž bylo divadlo Tramtarie, koncerty Týnečáků, Michala Penkova i Dixieland Jazz Bandu 1965 a kapely Endorfíny. Zájem vzbudil i Holický kalendář 2026, připravený spolu s výstavou historických dokumentů a fotografií a úspěch měl také pivní speciál Holická 750. ■ dtx

Tady roste
RADOST

Vynikající biočaje a biokoření
a spousta milých dáreků

Galerie Šantovka,
přízemí
NOVĚ OTEVŘENO

SONNENTOR

BUČNÍ PRÁCE

BIO 100%

PŘÍMÝ OBCHOD

Vřelé objetí

Dobrá nálada

Anděl strážný

MĚSTSKÁ KNIHOVNA PROPOJUJE SOUSEDY I TEENAGERY

Záhonky s paprikou a rajčaty, ale i květiny a bylinky. Klidné místo k posezení na houpačce – s knihou v ruce. Ale ta není podmínkou, komunitní zahrada pobočky městské knihovny v Jungmannově ulici je pro každého. Podobně tomu bude v nové pobočce v Trnkově ulici a pro teenagery vznikne v knihovně na náměstí Republiky něco jako klubovna. Knihovna už dávno neznamená jen zaprášené regály.

PAVEL KONEČNÝ

Komunitní zahrada u knihovny v Jungmannově ulici vznikla přirozenou cestou. Samovolně. „Ukázalo se, že ji lidé prostě chtějí,“ prohlásila ředitelka Knihovny města Olomouce Lenka Prucková.

Nevyužitá zarostlá plocha s rozlohou kolem pěti set metrů čtverečních se proměnila i díky Nadaci Via, která vznik podobných zahrad podporuje finančně. „Získali jsme nejvyšší možný grant sto tisíc korun,“ potvrdila ředitelka. Byly to ale pouze počáteční investice. „Jenom chodník jak byl drahý! Ještěže nám ředitel technických služeb v rámci spolupráce udělal cenu,“ pochvalovala si.

Rok starou komunitní zahradu využívají nejčastěji matky s dětmi. Lidé si tam ale zasadili i svoje rostliny a nový prostor si užívají celé rodiny. „Tady jsme vykáceli staré stromy. Tamhle bych pak chtěla ještě pergolu, aby chránila děti před deštěm, ale hlavně aby dělala v létě stín. A asi do rohu ještě ohniště, aby se daly opékat buřty,“ plánuje ředitelka Prucková. Uprostřed ale chce zachovat volnou plochu, aby se děti mohly proběhnout, zaskotačit si.

Bez průkazky

Zahradu knihovna používá pro různé workshopy. Ten úplně první byl ale čistě knihovnický, spíše brigáda, když se zahrada zakládala. Z 36 zaměstnanců jich přišlo 33, takže z toho byl teambuilding. Ale knihovnice se o zahradu starají celý rok, hlavní slovo má nadšená zahradnice Libuše Soukupová.

„Od jara, když začne být hezky, tak tady mívá i besedy s dětmi o knížkách a dává jim různé úkoly. Je to takový Zahradníkův rok spojený s ekologickou výchovou,“ řekla o ní ředitelka Prucková.

Další desítky lidí docházejí na pravidelné besedy, které vede architektka Veronika Zahrádková, která se na založení zahrady podílela svým návrhem. Zatím chybí ještě nádoby na dešťovou vodu a také skalka.

Do knihovnické zahrady může během otevírací doby v pracovní dny kdokoliv. Ani nemusí mít čtenářský průkaz. Z celkových 13 tisíc registrovaných čtenářů je jich z pobočky v Jungmannově 1200. Roční poplatek ale stejně přijde jen na 140 korun, děti a seniory polovic.

Štěbetání dětí napovídá, že v knihovně se zahradou měly program. „Jezdíme sem pravidelně,“ tvrdí Jiřina Kubíková, třídní učitelka prvňáčků z Kožušan. Děti sem prý jezdí rády. Podle třídní je rozhodující i přístup knihovnic, který označila za lidský.

Teens klub

O mnohem větší děti se městská knihovna za čas postará v hlavní budově na náměstí Republiky. Mládež ve věku od třinácti do devatenácti let tam získá Teens klub.

„Zatím se jedná o projektový záměr, reaguje na nedostatek odpočinkových zón, klubů a zázemí pro dospívající mládež, kde by se teenageři mohli věnovat svým zájmům, setkávat se a trávit volný čas, a to zejména v době mezi školním vyučováním

a zájmovými kroužky," naznačila náměstkyně primátora Kateřina Dobrozemská.

Knihovna na tento záměr zatím shání peníze, s dotací by jí mohl vypomoci i Olomoucký kraj.

„Mít dnes pro teenagery nějaký bezpečný prostor je celkem problém. Úžasný klub mají v Ostravě, ale vznikl třeba i v Trinci nebo v Jihlavě. Propojení s knihovnou je ideální. Byla by to taková klubovna, aby se nemuseli scházet po hospodách a kavárnách. Kromě knih by tam měli stolní hry, počítače, ale hlavně možnost posedět. Vždycky by tam s nimi byl i nějaký věkem blízký knihovník, takový trochu kamarád. A chtěla bych, aby tam měli i program a besedy, třeba s tatérem nebo psychologem. Aby se mohli setkat s někým, kdo jim pomůže v tom jejich těžkém věku,“ řekla Prucková.

Teens klub by měl zabrat celé přízemí budovy, bude mít svůj vlastní vchod i sociální zařízení.

Propojit sídliště Kotelnou

Příští rok začne fungovat nová pobočka městské knihovny na Nových Sadech, která je před dokončením. Vznikla na místě bývalé výměňkové stanice v Trnkově ulici, které lidé nesprávně říkali kotelna a právě takový název dostane. „Pojmenovat knihovnu kotelna, nám přišlo takové punkové,“ směje se ředitelka. Koneckonců jiná knihovna ve městě se jmenuje Zbrojnice, také podle původního účelu. Záměr využít pro knihovnu hrubou stavbu výměňčky zhatilo to, že se některé nosné sloupky zřítily.

Vznikající Kotelna je před dokončením. Krásná nová stavba architekta Václava Čermáka bude čtenáře dvě a půl patra vysoko propojovat s foyerem obrovskou dlouhou skluzavkou.

„Ale propojit by měla celé sídliště, Kotelna by se měla stát společenským centrem pro záliby a komunitní aktivity. Dovedu si tam představit šachisty i kroužky pletení či výtvarné aktivity, ale chybět nebude ani kávovar a malá zahrádka,“ naznačila Prucková. Počítá i s programem pro nedaleké školy. Rozšíření místností na besední sál zajistí třeba i to, že regály budou posuvné. Může tam být ale i dopolední mateřské centrum. Kotelna by měla pozvednout a propojit celé sídliště. Knihy se tam začnou navážet v prvních měsících roku 2026. Protože knihy jsou pořád pevným základem knihovny.

Jaká je vaše představa ideální městské knihovny a jejích aktivit?

ZUZANA MARTYNKOVÁ

ANO 2011

Knihovna pro mě není skladištěm knih k zapůjčení, ale moderním místem, které funguje jako komunitní a vzdělávací centrum a zohledňuje potřeby všech návštěvníků od dětí a studentů až po ty nejstarší. Nabídka titulů by měla stále reflektovat potřeby vášnivých a náročných čtenářů, ale také neopomíjet klasická díla a žánry. Při návštěvě knihovny pak oceňuji čítárnu, kterou vnímám jako relaxační prostor, kde se mohu začíst do svého oblíbeného příběhu a nevnímám shon okolního světa. Tohle vše nacházím v knihovně města Olomouce.

PAVEL GRASSE

PROOLOMOUC A PIRÁTI

Moje ideální městská knihovna je multifunkční a adaptabilní na měnící se potřeby uživatelů. Nejlépe jedna velká čítárna s intimními multimediálně vybavenými zákoutími, s občerstvením, proměnitelná do flexibilních přednáškových či workshopových prostor. A ideálně by měla mít hlavně otevřeno non stop. Mám dosud v živé paměti jedno knihkupectví ve Washingtonu D. C. blízko Capitolu, kam jsem před 30 lety zabloudil ve 3 v noci a do rána se prohraboval různými knihami. Líbila by se mi možnost zajít do knihovny, kdykoli si vzpomenu.

MARTIN JIROTKA

SPD A TRIKOLORA

Ideální knihovna pro mě není jen místo, kde si člověk půjčí knihu a zase odejde – přiznám se, že tam sám moc často nezavítám. Ale kdyby knihovna nabízela něco navíc, třeba zajímavé přednášky, promítání filmů, debaty, workshopy, hudební večery nebo akce pro rodiny, určitě by mě to nalákalo. Představuju si ji spíše jako živé a pohodové místo, kde se dá potkat s lidmi, načerpat inspiraci, něco nového se naučit, pobavit se, strávit příjemný čas a k tomu si domů odnést i tu knížku.

IVO HÁGER

SPOLEČNĚ

Zmíním pobočku ve Slavoníně, v budově bývalé pošty na Kyselovské 74. Unikátem je originální kresba Panda červená od současného francouzského malíře Vincenta Chigniera. Útulné prostory slouží jako komunitní centrum pro návštěvníky, se službami 21. století. Je to přívětivé místo odpočinku i vzdělávání. Samozřejmostí je veřejný internet, učí a rozvíjí tu digitální gramotnost pomáhající v kontaktu s úřady, bankami, institucemi. Mají i různé deskové hry, pořádají zajímavé besedy. Kdo přijde, tak je překvapen pestrostí nabídky.

MARKÉTA ZÁLESKÁ

SPOLU

Místo, které poskytuje přístup k široké škále informačních zdrojů. Místo, kde se podporuje láska ke čtení. Místo s rolí komunitního centra, kde se pořádají workshopy, přednášky, literární čtení, soutěže v psaném i ústním projevu a jiné. Místo, které překlenuje digitální propast a přispívá k uchování kulturních hodnot a historie. Místo podporující vzdělávání, ale také informační a mediální gramotnost. Naše městská knihovna dělá dobrou veřejnou službu, s lepším zázemím a vyšším rozpočtem by samozřejmě dokázala mnohem víc.

EVA MACHOVÁ

STAN A ZELENÍ

Městská knihovna požadované služby veřejnosti plní a nabízí také řadu dalších aktivit – přednášky, besedy, aktivity pro děti aj. Ideální představa pro město? Určitě nový objekt s variabilním nastavením spojujícím vnitřní a venkovní prostory. Zajímavé by byly i čítárny v parcích a pobočky v komunitních centrech s tematickými programy pro všechny věkové skupiny. A určitě rozšířená otevírací doba ve večerních hodinách. Tento ideál však naráží na financování výstavby, nákupu dalších technologií a zajištění odborného personálu.

Pohledem primátora

VOLBY JAKO RECEPT NA SMRTELNÝ HŘÍCH – PÝCHU

Po tvůrčí předvolební pauze se s dovolením opět vracím ke čtenářům našich listů. Ty vycházejí v době, kdy celá naše vlast sleduje povolební vyjednávání o podobě a cílech nové vlády. V čase redakční uzávěrky, v pozdních nočních hodinách a deset dnů před uzavřením volebních místností mám jistou možnost podívat se na eskalující politické drama s nadhledem, který mi možná ve chvíli, kdy Olomoucké listy otevíráte, už bude chybět.

Netuším, jak volby dopadnou, jak se zachová pan prezident, ale možná si někteří připomenou památná slova císaře Františka Josefa I., který byl v našem městě v roce 1848 jako císař korunován: „Mým hlavním úkolem je chránit mé národy před jejich politiky.“

I přes rozhádaný národ si nemyslím, že to je s námi tak zlé, abychom museli volat po opětovném absolutismu či totalitarismu. Vždyť právě měsíc říjen se v monarchii vepsal do dokumentu, jímž se císař vzdal své absolutní moci a přenesl ji na volený zákonodárný sbor. Tuto tradici jsme tak uctili svou vlastní svobodnou volbou před pár dny a já děkuji všem, kteří svou účastí u voleb prokázali pravé vlastenectví, bez ohledu na výběr té které strany či hnutí. Stejně jako děkuji všem, kteří se v našem městě podíleli na přípravě a průběhu voleb.

Část moci zákonodárné se obměnila a to je dobře, protože politici opakovaně volení do svých funkcí začínou tíhnout

k tomu, že volby jsou zbytečné, že stát (kraj, obec) svým způsobem vlastní a na svou funkci mají jakýsi předem určený nárok.

Měl jsem během své politické kariéry možnost tuto mentální metamorfózu sledovat u řady kolegů. Přitom nejde o nic jiného než o jeden ze smrtelných hříchů – pýchu. Tato destruktivní emoce vedoucí k prosazování své pravdy a převahy nad ostatními (tak nějak si to pamatuji z přednášek psychologie) snad nebude bariérou pro sestavení funkční vlády, která svým programem vymezí hrací plochu a určí další kroky i pro správu našeho města. Říjen je totiž tím měsícem, kdy probíhají nejintenzivnější diskuse nad podobou rozpočtu města pro následující roky, přehodnocuje se plán investičních akcí, a tudíž i realita plnění předvolebních a koaličních slibů.

A protože příští rok bude zároveň i rokem volebním, očekávám, že právě výdaje na investice a velké opravy budou silným tématem politiků i diskuse občanů. A nejen kvůli volbám. V tomto měsíci se také intenzivně bude projednávat podoba nového strategického plánu města, který by měl reprezentovat vizi budoucí podoby Olomouce a cesty, jak této vize dosáhnout. Nepředpokládám, že budeme snít o tak velkých projektech, které za pár let změní postavení našeho města, jako tomu bylo například v říjnu 1841, kdy do Olomouce po Severní dráze císaře Ferdinanda přijel první vlak a odstartoval období velkého hospodářského růstu. Přesto bychom měli mít dál ambici významného kulturního i hospodářského centra založenou na vzdělání, vzájemném respektu a úctě k tradicím i krajině. A vlastně takovouto vizi města bych rád viděl i u nové vlády ve vztahu k celé republice.

Přeji našim občanům, aby se rány v mezilidských či rodinných vztazích způsobené politikou zacelily, vrátila se dobrá nálada a zvoleným zástupcům parlamentu se podařila najít taková cesta, která rozdělené společnosti nabídne řešení alespoň částečně uspokojující obě strany. V měsíci, kdy si připomínáme den naší státnosti, si to všichni zasloužíme.

Mirek Žbánek
primátor

Dobrovolně – úplně jiná práce se skvělou atmosférou

Šest desítek úředníků a pracovníků univerzity podpořilo osobní účastí v polovině září Dobrovolnický den. Na jeden den vyměnili kancelář za jiné pracoviště v městské knihovně, nemocnici, Centru Semafor, Sluňákově či zoologické zahradě.

„Podle ohlasů ze všech zapojených organizací odvedli skvělou práci. Pomohli nejen dobré věci, ale věřím, že tím obohatili hlavně sebe samotné,“ ocenil zaměstnanecký dobrovolnický den tajemník magistrátu Marek Černý.

Zapojení dobrovolníci se vydali udržovat vnitřní i venkovní areály, kde pečovali o zeleň, prořezávali dřeviny, natírali, čistili nebo uklízeli. „Byli jsme dobře vybaveni pracovním náradím a počasí nám

přálo. Při přesunech na jednotlivá pracoviště jsme navíc měli možnost pozorovat některá zvířata, což celý den ještě více zpestřilo. Na závěr jsme si užili i krátkou komentovanou prohlídku,“ popsala čas strávený v zoologické zahradě Jana Kašíková.

Dobrou organizaci dne a práci v areálu fakultní nemocnice zhodnotila i Veronika Schejbalová. „Dobře naladěni účastníci, obědová bageta čerstvá a k tomu mufinek ke kávě. Neztratili se ani zmatkaři jako já,“ řekla a ocenila i to, že se dostala do zákulisí nemocnice – centrály potrubní pošty nebo fortu Tafelberg.

Dobrovolnický den se letos konal potřeť. Aktivita dobrovolníků ale není

o jediné. Podle tajemníka Černého se úředníci zapojují průběžně během roku na onkologické klinice i jako pravidelní dárci krve. ■mmo

Když se chce město rozvíjet nebo jen plánovat budoucnost, potřebuje k tomu územní plán. Ten olomoucký je už přes deset let starý a nyní probíhá jeho zásadní revize. Ta je označena jako změna č. X (deset) a na starosti ji má rezortně příslušný náměstek Tomáš Pejpek a určený zastupitel Pavel Grasse.

V čem ta změna spočívá?

Je to taková revize po zkušenostech s uplatňováním územního plánu. Architekti také zjednodušili jeho strukturu a vyházeli desítky stran textu bez ztráty obsahu. Ale hlavně zavádí systémově nové věci, ze stavebního zákona vyplynula povinnost standardizace, to znamená, že všechny územní plány po celé republice budou vypadat graficky stejně a budou v celostátních informačních systémech, aby vlastně vznikl jeden celorepublikový.

Takže to vypadá na administrativní změnu?

Ne, je i věcná. Za deset let se nahromadila řada požadavků na změny využití určitých ploch. Některé třeba nebyly dřív zastavitelné, u jiných ploch jsme zase zvažovali, jestli tam zastavitelnost nezrušit. Olomouc musí brát ohled na ochranu zemědělského půdního fondu, nemůžeme snadno rozšiřovat zastavěné území. Dalším příkladem změny je třeba to, že severní spoj vrátíme z územní rezervy do návrhové části, aby byl v územním plánu lépe zajištěn.

Znamená to, že severní spoj je blíž svému vzniku?

Ne, ale lépe hájíme v území plochy pro jeho budoucí stavbu. Provedená studie zpřesnila jeho trasu, takže jsme mohli zúžit jeho koridor, hájíme jen nejnútnejší plochu.

Když máme územní plán deset let a děláme desátou změnu, znamená to jedna ročně?

Tak to nefunguje, může běžet paralelně třeba pět změn najednou. Například změna číslo II, která se týká výškové regulace a Šantovky Tower, ještě není vyřešena.

Jak to?

Jsme v takové patové situaci. Když to zjednoduším, Ministerstvo kultury chce, aby tam byla zakotvena stejná výška, jako

je v okolí, tedy asi dvacet metrů, ale zastupitelstvo to nechce schválit. Výšková regulace byla v tom místě soudně zrušena, takže tam neplatí nic, ale my jsme povinni to ze zákona vyřešit.

K čemu se tedy dělá územní plán, když se postupnými změnami od něj vlastně odchylujeme?

Je to nástroj, kterým městská samospráva koordinuje zájmy v území a rozvoj jednotlivých částí města. Územní plánování je kontinuální činnost, protože i město je živý a měnící se organismus. Proto se plán v čase mění. Třeba naši předchůdci do něj museli dát trasu pro kanál Odra-Labe-Dunaj na základě celostátní politiky. Ta dnes už neplatí, ale území trasy máme stále blokové, takže se to musí změnit.

Co jiného z velkých staveb v územním plánu zůstává?

Třeba protipovodňová ochrana města, zmíněný severní spoj nebo východní tangenta. Zůstává i základní struktura území.

Přičemž platí, že co je v územním plánu, ještě nemusí vzniknout?

Samozřejmě. Časové horizonty jednotlivých záměrů jsou velmi různé. Olomouc má opravdu velké množství ploch vymezených k zastavění, ale dosud nebyly využity, ať už pro bydlení, nebo pro průmysl. Ty plochy jsou vymezeny v územním plánu desítky let. To je i případ lokality Pražská, kde se až nyní činí první kroky k reálné výstavbě. Územní plán musí velké koncepční změny předvídat na padesát až sto let dopředu. Ale nakonec vždy rozhoduje demografie, pohyb lidí, jestli jich sem bude více přicházet za prací, nebo odcházet. Záleží na tom, jak je město pro lidi atraktivní.

Když jste mluvil o vodním kanále, jak to vypadá s vodáckým kanálem u tržnice? Myslím z hlediska územního plánu.

Tam je vymezena vodní plocha a navazující smíšené území na obou březích. Vodácký kanál tam podle územního plánu může být – dnes je tam jez a nově by to byl jen jiný jez a jiná úprava břehu. Zatím máme k dispozici studii kanálu od vodáckého oddělení SK UP a společnosti Redstone. Než město bude souhlasit s projektem, musí se vyřešit hodně majetkových, právních a technických souvislostí včetně vlivu této stavby na okolní zástavbu a na životní prostředí. Budou se prověřovat geofyzikální a hydrologické poměry v lokalitě, včetně vrtů. Musí se dohodnout financování. Teď se na tom pracuje, na přelomu roku pak rada města rozhodne, jestli a za jakých podmínek stavbu kanálu podpoří.

Má smysl dělat kanál pro divokou vodu na rovině, na malém potůčku uprostřed města?

To místo bylo vytipované jako jediné možné v širším okolí. Roli hraje objem vody a výškový rozdíl. Lokalita splňuje parametry pro trénink a závody mládeže, ne pro vrcholový sport.

Kdyby všechno šlo jak po drátkách, kdy nejdříve ten kanál bude?

Měl by vzniknout společně s výstavbou mikročtvrti Šantovka II, protože později už se tam nedostane snadno velká technika. Předběžně v roce 2028. ■ Pavel Konečný

Tomáš Pejpek

náměstek primátora

Kompetence: informatika a kancelář architekta města.

JAK CHRÁNIT CHOMOUTOV PŘED VELKOU VODOU?

O nejlepším možném způsobu, o správném rozhodnutí i o možném načasování ochrany Chomoutova před povodněmi diskutovali obyvatelé této městské části v září s primátorem, odborníky z magistrátu a pracovníky Povodí Moravy.

Prezentace problému zabrala necelé dvě hodiny, poté se na místním hřišti dostali ke slovu obyvatelé Chomoutova. Někteří požadovali vysvětlení, jiní chtěli sami poradit a říct, co by bylo nejlepší, ale nejčastější otázka byla: Kdy?

„Chomoutov je nejkomplikovanějším místem pro ochranu před velkou vodou v Olomouci z pohledu technického řešení i ochrany přírody,“ upozornil na samém začátku primátor Miroslav Žbánek. Podle něj se nyní hledá řešení, které bude reálné dříve než za třicet let. „Ad hoc nápady, že tady něco upravíme, tady zvedneme hráz, tady něco vybagrujeme, komplexním řešením nejsou,“ podotkl primátor.

Pět jiných povodní

Chomoutov zažil za posledních třicet let pět povodní. „Žádná nebyla stejná,“ zdůraznil vedoucí odboru životního

prostředí magistrátu Petr Loyka. To, co ovlivnilo poslední povodeň před rokem, bylo částečné dokončení protipovodňových opatření v centru a na jihu města. „Tím se odstranil ten špunt v podobě mostů na Masarykově a v Komenského ulici u Bristolu,“ vysvětlil vedoucí odboru ochrany Jan Langr. Situaci rozlivu přirovnal k přesýpacím hodinám. Protipovodňová ochrana města včetně Chomoutova bude podle něj fungovat jako celek až po úplném dokončení.

Co lidé na veřejném projednání protipovodňových opatření ocenili, byl vstřícný přístup a detailní popis. Z jednání vyplynulo, že Chomoutov se bude vodě bránit postupně. „Nejefektivnější a přírodě nejbližší opatření je to nejdražší, pokud ale půjdeme postupnými kroky, stále bude možné na to navázat,“ zdůraznil Langr, když u velkoplošné obrazovky ukazoval možný „obtokový kanál“ zvaný také průleh.

Jan Gažar z firmy Aqua Procon lidem detailně vykreslil, jak je na tom chomoutovská kanalizace, propustky a zpětné klapky. I jaká je situace na Koperníku. Josef Holásek pak doplnil přehled prací Povodí Moravy.

Záleží na majitelích pozemků

Na nejpálčivější otázku kdy? neexistuje jednoznačná odpověď. Územní řízení, projekce, matematické modely, to vše zabere čas, ale nejkomplikovanější položkou zůstává majetkové vypořádání při výkupu pozemků. „Vzpomeňte si na to, až se budete ptát, proč pětadvacet let není vybudována cyklostezka do Chomoutova. Protože nebyla možná dohoda s vlastníky pozemků,“ připomněl primátor Žbánek. Dodal, že v případě protipovodňových opatření lze použít i institut vyvlastnění.

„Když jsme hledali optimální řešení, snažili jsme se umístit hráze tak, aby kopírovaly okraje soukromých pozemků, přes které prochází. Touto logikou chceme jít především naproti majetkoprávním vztahům a současně nedělit ucelené plochy, což by mohlo pomoci při vyjednávání s jednotlivými vlastníky pozemků,“ doplnil vedoucí ochrany Jan Langr.

Nakonec jeden údaj přece jen zazněl. Počátek budování smysluplných opatření může začít až za dva tři roky od chvíle, kdy budou jasné majetkoprávní vztahy k pozemkům.

„Taky se mi to zdá dlouhé, strašně dlouhé. Ale kdybychom neměli už hotovou čtvrtou etapu, která Chomoutov zdánlivě nemusí zajímat, tak by situace během loňských povodní vypadala tak, že by tekla voda celým Chomoutovem. Konkrétní záměr budeme schopni znovu tady, na tomto místě představit v řádu měsíců. Poté začneme realizovat jednotlivé stavební objekty tak, aby se zmírňovaly, neříkám odstranily, ale zmírňovaly důsledky povodně,“ uzavřel veřejné projednání primátor Žbánek.

Více na webu menime.olomouc.eu. ■ pok

Olomouc je přeborníkem v třídění odpadu

V Síni slávy odpadového hospodářství Olomouckého kraje se ocitla Olomouc, jako město nejlépe třídí odpad v regionu. Nyní získala Olomouc ocenění za nejvyšší počet vítězství za dobu dvaceti let trvání soutěže nazvané O keramickou popelnici.

Náměstek primátora Otakar Štěpán Bačák potvrdil, že Olomoučané vytrídí ročně 54 procent komunálního odpadu. „Být nejlepším je příjemné i proto, že můžeme jít ostatním městům a obcím příkladem,“ řekl náměstek Bačák. Podle něj se tak zúčtuje úsilí věnované třídění odpadu ve školách, na Sluňákově, v propagaci, ale i v počtu nádob. „A to musíme jako velké město čelit i jisté míře lhostejnosti, stejně jako tomu,

že v Olomouci tvoří odpad i lidé, kteří tady nejsou přihlášeni, a tudíž zkreslují statistiky,“ doplnil náměstek.

Ocenění za třídění odpadu v soutěži O keramickou popelnici si v září převzali v olomouckém Červeném kostele zástupci oceněných měst a obcí v různých kategoriích. Olomouc se soutěže letos neúčastnila. Nedovolují to nová pravidla kvůli vysokému počtu dosavadních vítězství. První místo v kategorii měst získal letos Šumperk. Další byly Hranice a Prostějov. Mezi menšími městy a obcemi dominovaly Velký Týnec a Majetín.

Olomouc ale na ceremonii získala mimořádné ocenění za počet vítězství.

„Bylo to příjemné překvapení. Od roku 2027 se budeme soutěže opět účastnit,“ potvrdila Jana Matzenauerová, vedoucí odboru městské zeleně a odpadového hospodářství.

Do soutěže, kterou každoročně pořádá Olomoucký kraj se společností EKO-KOM, bylo zapojeno 399 obcí a měst. Hodnotí se v ní množství vytríděného odpadu v přepočtu na jednoho obyvatele i podíl tříděného sběru z celkového množství komunálních odpadů. ■ jed

Dálkové teplo od skupiny Veolia Energie

SPOLEHLIVOST A BEZPEČNOST

Představte si neviditelného hlídače, který bdí nad vaším domovem 24 hodin denně. Tak funguje naše dálkové teplo. Vyrábíme ho daleko od vašeho domu, můžete tak klidně spát bez obav z úniku plynu nebo požáru.

- ▶ Nepřetržitá dodávka tepla a teplé vody
- ▶ Záložní zdroje pro případ výpadku
- ▶ Výroba tepla mimo váš dům – žádné riziko, žádné imise

KOMFORT A POHODLÍ

Jsme jako dobří sousedé – když nás potřebujete, jsme vždy rychle po ruce. Naši odborníci jsou připraveni pomoci ve dne v noci, aniž byste o nich museli vědět.

- ▶ Vše zařídíme za vás – od výroby po dodávku
- ▶ Odborná péče a dispečink 24/7
- ▶ Žádné starosti s údržbou nebo opravami

FÉROVÁ A TRANSPARENTNÍ CENA

S naším systémem účtování je vaše tepelné hospodaření jako otevřená kniha. Každá položka je jasně vysvětlena, každý náklad opodstatněný.

- ▶ Vždy přesně víte, kolik a za co platíte
- ▶ Konkurenceschopná s jinými způsoby vytápění
- ▶ Cena je konečná, obsahuje všechny náklady včetně údržby a investic

PROFESIONÁLNÍ PODPORA

S dálkovým teplem získáváte spolehlivého partnera, který se o vše postará. Klid a teplo domova s námi není jen prázdná fráze.

- ▶ Zákaznický servis 24 hodin denně, 7 dní v týdnu
- ▶ Rychlá reakce na vaše požadavky a potřeby

ŠETRNOST K ŽIVOTNÍMU PROSTŘEDÍ

Neustále modernizujeme naše technologie, abychom snižovali emise a zvyšovali účinnost. S každým dnem vytápění přispíváte k čistšímu ovzduší ve vašem městě.

- ▶ Využíváme moderní ekologické technologie
- ▶ Splňujeme přísné evropské a české normy
- ▶ Postupně přecházíme na čistší zdroje energie

S dálkovým teplem od Veolia Energie získáváte trojí výhru – komfort pro vás, bezpečí pro váš domov a ohleduplnost k našemu životnímu prostředí.

Veolia. Energie budoucnosti.

Superdávka nahradila čtyři stávající dávky. Žádat lze online

Forma pomoci státu domácnostem s nízkými příjmy se od 1. října změnila. Čtyři dosavadní dávky – příspěvek na dítě, příspěvek na bydlení, příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení – nahradila jedna vícesložková dávka.

Nová superdávka je koncipována tak, aby pokrývala náklady domácností na živobytí a bydlení. Zahrnuje také prvky týkající se pracovní aktivity, péče o děti a zohledňuje specifické situace některých domácností, například seniorů, samozvitelů a osob se zdravotním postižením.

„Místo několika žádostí se podává jen jedna žádost za celou domácnost, a to jednoduše online v Klientské zóně Jenda nebo na kterékoli pobočce úřadu práce. Naši zaměstnanci jsou připraveni klientům poradit a pomoci,“ ujistil vedoucí odboru sociálních věcí magistrátu Michal Majer.

Co bude následovat

Superdávka se přiznává celé domácnosti. Žádost může podat kterýkoliv její plnoletý člen, pokud má souhlas ostatních. Ti pak již o dávku nežádají, protože je možné podat pouze jednu žádost za jednu domácnost. Domácnosti bude vyměřena jedna

souhrnná částka, která zohlední situaci domácnosti na základě čtyř složek, tedy bydlení, živobytí, bonus na dítě a pracovní bonus.

„Přechod z dosavadního systému na superdávku bude probíhat od října do dubna. Domácnosti, které aktuálně některou z dávek pobírají, by si měly žádost o novou dávku podat do konce roku. Pokud tak neučiní, nárok na stávající podporu jim zanikne k 31. prosinci s poslední výplatou v lednu a nebude možné plynule navázat na nový systém,“ vysvětlil Majer.

Noví žadatelé, kteří aktuálně nemají přiznanou žádnou z rušených dávek, si mohou o novou dávku státní sociální pomoci požádat kdykoli a platí pro ně standardní řízení dle zákona.

Jak podat žádost

O superdávku lze požádat dvěma způsoby. Nejjednodušší je elektronické podání, ale stále zůstává také možnost osobního podání na pobočkách úřadu práce. Online lze žádat prostřednictvím Klientské zóny Jenda na webové stránce jenda.mpsv.cz nebo v mobilní aplikaci. Do klientské zóny se lidé přihlásí pomocí identity občana, bankovní identitou nebo mobilním klíčem eGovernmentu.

Pokud někdo nemůže či nezvládne využít online podání a zvažuje návštěvu pracoviště úřadu, má také možnost asistovaného podání přímo na pobočce úřadu práce. Vzhledem k očekávaným frontám na pobočkách a sjednaným termínům s nezranitelnějšími skupinami doporučuje úřad práce využít rezervaci termínu v obecní jednatelské síti.

Při osobní návštěvě úřadu je potřeba si přinést průkaz totožnosti, rodná čísla všech členů domácnosti, jejich souhlasy s řízením a potřebné dokumenty pro doložení nároku. Seznam dokumentů i vzor souhlasu naleznete na webu uradprace.cz. ■ jed

Pro pomoc s orientací v novém systému nebo při řešení sociálních problémů mohou Olomoučané využít služeb oddělení sociální práce a poradenství na odboru sociálních věcí ve Štursově ulici naproti Kauflandu.

Telefon: 585 562 406, e-mail: mmol.osv@olomouc.eu.

Charita otevřela v Řepčínské ulici nové zázemí pro lidi s duševním onemocněním

Zmodernizované prostory Střediska sv. Vincence pro lidi s duševním onemocněním otevřela v září Charita Olomouc v Řepčínské ulici. Posvětil je pomocný biskup a kancléř olomoucké arcidiecéze Antonín Basler. Do vznikající zahrady zasadil první strom primátor Mirek Žbánek a hejtman Ladislav Okleštěk.

„Lidé s duševním onemocněním patří k těm nejzranitelnějším. Potřebují

nejen odbornou péči, ale také bezpečné prostředí, které jim umožní znovu najít jistotu a důstojnost. Nyní jim můžeme nabídnout komplexní podporu v moderním a stabilním zázemí,“ uvedl ředitel charity Petr Prinz.

Oprava a nové vybavení přišlo na 31 milionů korun. Na financování se podílela Evropská unie, Olomoucký kraj i letošní výtěžek Tříkrálové sbírky. ■ dtx

Konference rané péče pro rodiny

Rodiny dětí s postižením procházejí v raném věku dítěte obdobím nejistoty, změn a často i hluboké zranitelnosti. Pracovníci rané péče jsou těmi, kdo do tohoto prostoru vstupují s respektem, citlivostí a odborností.

Letošní Konference rané péče je věnovaná okamžikům – situacím, kdy je potřeba nejen informovat, ale hlavně provázet. Kdy komunikace není jen výměnou slov, ale nástrojem podpory a budování důvěry. Kdy vztah mezi profesionálem a rodinou může být zásadním prvkem pomoci.

Odborné přístupy, konkrétní zkušenosti i příklady dobré praxe, které ukazují, že i v nejistotě se dá být spolu – a že právě tato společná cesta je tím, co rodinám dává sílu, můžete společně sdílet 14. října v Central Parku Flora. ■ ise

BÍLÁ PASTELKA PODPORUJE ŽIVOT NEVIDOMÝCH

Ve dnech 13. až 15. října proběhne celonárodní veřejná sbírka Bílá pastelka, která pomáhá nevidomým a slabozrakým už více než 25 let.

V těchto dnech můžete i v ulicích Olomouce potkat dobrovolníky v bílých tričkách s logem sbírky, kteří vás za příspěvek 30 korun odmění bílou pastelkou

s bílou nebo barevnou tuhou. Přispět můžete i bezhotovostně prostřednictvím QR kódů umístěných přímo na kasičkách, kterými budou dobrovolníci vybaveni, nebo dalšími způsoby uvedenými na stránkách www.bilapastelka.cz.

„Z vybraných finančních prostředků budou podpořeny služby, které poskytuje obecně prospěšná společnost Tyfloservis

a její zakladatel zapsaný spolek Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých,“ potvrdila za olomoucký Tyfloservis Michaela Ševčíková. Loni se v Olomouci vybralo 180 tisíc korun, v celé republice přes pět milionů.

Obecně prospěšná společnost Tyfloservis nabízí podporu, informace a nácvik dovedností lidem, kteří přes vážné zrakové potíže hledají cestu k co možná nejsamostatnějšímu životu. Pomáhá těžce zrakově postiženým lidem s nácvikem orientace v prostoru a s nácvikem sebeobslužných dovedností, učí nevidomé číst a psát Braillovo bodové písmo a učí psát na klávesnici počítače bez zrakové kontroly. „Častým důvodem návštěvy Tyfloservisu je výběr vhodné optické pomůcky, pokud brýle již nestačí,“ doplnila Ševčíková.

Sbírka probíhá každým rokem u příležitosti Mezinárodního dne bílé hole, který si připomínáme 15. října. Samotná bílá pastelka symbolizuje i odvahu překonávat překážky spojené se ztrátou zraku. ■ dtx

Vyberte si! Hospic pořádá benefiční aukci uměleckých děl

Osmý ročník benefiční aukce uměleckých děl, jejíž výtěžek podpoří péči o nevléčitelně nemocné pacienty a jejich rodiny, pořádá mobilní hospic Nejste sami.

Od 20. do 31. října bude ve Studiu G21 na Dolním náměstí probíhat

výstava dražených děl. Slavnostní vernisáž se uskuteční v pondělí 20. října od 18 hodin.

Samotná aukce se koná ve čtvrtek 6. listopadu v reprezentativních prostorách Arcibiskupského paláce. Dražba bude probíhat také online na livebid.cz.

Celý výtěžek z aukce bude věnován na podporu činnosti hospice, který umožňuje nevléčitelně nemocným pacientům zůstat doma, obklopeným láskou a péčí svých nejbližších. Každé vydražené dílo tak znamená konkrétní pomoc lidem na jejich poslední cestě. ■ ise

NEVER

05 — 15 11
2025

Dny židovské
kultury Olomouc

AGAIN?

O NIČEM...

Olomoucký rodák **Ivo Šmoldas** (*1955) se překvapivě narodil v Prostějově. V olomoucké porodnici se totiž malovalo. Vyrůstal v Neředíně a v okolí Foerstrovy ulice. Po maturitě na hejčínském gymnáziu studoval na Karlově univerzitě a od té doby žije v Praze. Na počátku nového tisíciletí se pak přes noc stal známým glosátorem, ale i hercem a moderátorem, přestože původně byl nakladatelský redaktor a překladatel.

„Dobrý večer, dneska jdeme na vás.“ Pozdřivil kdosi z hloučku před divadlem Iva Šmoldase. Přijel v září do Reduty na svou talk show. „Je to milé,“ odpověděl na otázku, jaký je to pocit, když ho lidé na ulici v rodném městě poznávají.

Jak často se do Olomouce vracíte?

Nepravidelně, v podstatě, jen když tady něco mám. Divadelní představení, případně tlachací vystoupení. Anebo třídní sraz, ten už míváme každoročně u Červeného volka. Tedy ti, co dožili...

Prý tam chodíte s manželkou.

Je to moje spolužačka ze stejné třídy, takže na srazy chodíme spolu. A taky společně odcházíme.

A ostatní spolužáci – to jsou farář, doktor a starosta?

No, žádného duchovního tam nemáme, ale lékařů je mezi námi dost. Hlavně patologů.

Ale taková známost není k ničemu.

Jak to, že ne? Ti přece zjistí, co vám doopravdy bylo. Byť s křížkem po funuse.

Proč jste si vybral studium v Praze?

Do Prahy mě to tehdy táhlo. Naši byli rozvedení, tak jsem se zlomyslně nastěhoval k otci, který tehdy přednášel na Vokovické Sorbonně. Tak se tehdy posměšně říkalo Vysoké škole politické, bolševickému učilišti.

A vy jste se odrodil?

Spory jsme měli značné a hádat se s otcem o politických věcech mi jako pubertákovi činilo nemalé potěšení. Názorově jsme se rozešli už po osmašedesátém, to mi bylo třináct. Otec s námi víceméně nežil a já měl to štěstí, že jsem se tehdy díky kamarádům dostal do zcela odlišného prostředí.

Když se vrátíte k tomu, jak jste se stal slavnou osobností, plánoval jste to? Toužil jste po tom?

Drahně let už neplánuju nic. Vesele se nechávám vláčet osudem.

Takže to nebyl závěr sedmé pětiletky?

Nic takového. Za tenhle obrat může Halina Pawlowská. Známe se z dob, kdy jsme oba navštěvovali Literarium, literární klub, který s velkou noblesou vedl pan Jaroslav Simonides, překladatel a gentleman s prvorepublikovým šarmem. Kromě Haliny tam docházel třeba Honza Vedral, pozdější dramatik a divadelní dramaturg,

Eva Hauserová, spisovatelka, a mohl se tam i Martin Stropnický nebo Marek Eben. Vcelku dobrá společnost. Když mi volali z produkce Banánových rybiček, podezíral jsem je, že Halině nějaký domluvený host zlomyslně umřel, že tudíž potřebuje urychleně náhradu, a tak si vzpomněla na mě. Zprvu jsem odmítl, ale pak mi řekli, kolik za to. Živil jsem se tehdy překládáním, a hned mi proto blesklo, že kdybych tam nešel, okradu rodinu... Holt jsem zapomněl na to, co mi v dětství říkali, kdykoli jsem se začal pitvořit: Nedělej to, nebo ti to zůstane. Nu a zůstalo mi to.

A pak přišel ten slavný pořad Dementi...

Onu plk-šou vymyslel Aleš Ulm. Vzal mě do oné glosátorské taškařice. Její název Dementi je dokonce z mé hlavy. Nejprve jsem tam docházel co stálý host, posléze na mě padlo i moderování. To bylo věru legrační, protože moderovat opravdu neumím. Takto neomaleně jsem byl zavlčen do šoubyznysu a teď je ze mě docela spokojený kočovný komediant.

Jak moc se opakují vaše talk show, je to stejný scénář, stejné povídky a příběhy?

Jde o pustou improvizaci. Sám netuším, co ze mě vypadne.

V anotaci vaší talk show stojí, že jsou to příběhy ze soukromého a pracovního života. Co ve vašem případě převažuje?

Práci a soukromí sice moc nerozlišuju, ale řekl bych, že zvláště rodinné historky bývají barvitější, a vyprávím je tudíž častěji. Je mi totiž známo, že nic člověka nepotěší tolik jako cizí neštěstí...

Říkáte, že barvitě líčíte, přibarvujete?

Nepřibarvuju, ne že bych nechtěl, ale nemůžu, protože nemám paměť. Chcete-li lhát, musíte si pamatovat, co jste komu nalhal, jinak vás nachytají na švestkách. A proto jsme my lidé bez paměti odsouzeni k žalostné pravdomluvnosti.

Po kom v rodině máte dar toho suchého humoru?

U nás v rodině se dějou rozličné podivuhodné věci, například ač jsme já i moje žena zcela prosti hudebního sluchu, náš synek se živí muzikou. Svou černou ovci ovšem mívá každá rodina...

Váš syn Libor je jazzovým hráčem, jaký je váš vztah k jazzu?

Jazz přece jenom vyžaduje vnímavé posluchačstvo, které dokáže ocenit jisté

finesy, a to já věru nejsem. Ale rád si poslechnu cokoli, co není úplně stupidní.

Takže třeba chytrou dechovku?

Obávám se, že cosi takového je věc krajně ojedinelá. Ovšem fascinují mě už jen výrazy těch zpěváků – onen hektarový úsměv a dupavý optimismus... A vždycky žasnu nad texty. Jenže v tom není dechovka sama, popina vám dokáže vtoukat do ucha daleko prostodušší blábolu.

Cítíte se dnes víc Pražanem, nebo Olomoučanem?

Krajina dětství a mládí zůstává v každém z nás natrvalo, s tím se nedá nic dělat.

A taky s tím nic dělat nechci. Olomouc se hodně změnila, sice nikdy nebyla bez půvabu, ale teď je vyloženě krásná. A jsem rád, že to slýchám i od cizáků. Třeba naši kamarádi, Pražáci, sem na studia poslali vnučku a ta se přímo rozplývá.

Jak často vy vidíte své vnuky?

Čtyři vnuky nám dodal syn, jednoho dcera, to už je slušný dav. Když chceme pořádat rodinnou sešlost, musíme na chalupu do jižních Čech. Stavení je to sdostatek rozlehle, abychom se tam vměstnali a abych se měl před tím náparem kam schovat.

Takže když už za vámi přijedou, tak se schováte?

V podstatě to tak lze říct. S dětmi to vůbec neumím a obdivuju každého, kdo to dovede, neřkuli kdo se dá na pedagogiku a dokáže ty spratky zvládnout.

Ale s těmi vnuky jsme odbočili od olomouckého tématu. Kam jste tady chodíval třeba na pivo?

Hospody jsem nikdy nevymetal. Ale nehleďte v tom nějakou ctnost. Jednak nepiju pivo, neb mi nechutná a taky mě společensky znemožňuje – stačí jediný lok a už se mi neoplatí vzdalovat se od pisoáru. A taky mám chabý sluch, v hospodském šumu těžko lapám slova a vlastně tam nikomu pořádně nerozumím.

A co teda děláte na školních srazech?

Dám si panáka a odezírá. V létě jsem si nechal bulvy osadit umělými čočkami, a tak mi to odezíráni snad tentokrát půjde líp. A kdyby ne, všechny novinky a drby mi vposled přetlumočí žena.

Dnes máte představení v Olomouci, čekáte v publiku někoho ze známých?

Stud mi nedovoluje kohokoli ze známých zvát. Sám vidíte, že se mnou není o čem mluvit. ■ Pavel Konečný

SLOUP JAKO DĚDICTVÍ

Dny evropského dědictví na počátku září otevřely šest desítek památek a připomněly výročí sloupu Nejsvětější Trojice. K tomu přidaly bohatý program během celého týdne. Letošní ročník se nesl v duchu oslav 25. výročí zápisu sloupu Nejsvětější Trojice na Seznam světového dědictví UNESCO. Vrcholem oslav byl open air koncert Moravské filharmonie na Horním náměstí. ■ jed

ROZJELO SE NOVOSADSKÉ TÓČO! HRÁČI NOVÝCH SADŮ VYŘADILI SIGMU

Kdyby vše bylo tak, jak má, hráči FK Nové Sady by ve středu 24. září zamířili do práce. Místo toho se v šatně chystají na zápas českého poháru proti borcům a obhájcům titulu ze Sigmy Olomouc, pro které je fotbal skutečně zaměstnání a živobytí.

Už půl hodiny před utkáním se kolem zábradlí a na dvou montovaných tribunách opírají stovky diváků. Je slyšet šum, cítit očekávání.

Pyrotechniku fanoušků plně zastupuje čoudící gril, který nad trávník dostává vůni poctivých klobás. „Cigáro dobré, chleba čerstvý, pivo studené,“ komentuje jeden z fanoušků se žlutou šálou kolem krku. Za pár minut už duní bubny a z toho napětí vypadává i elektřina, hned dvakrát. Brančář domácích Nových Sadů Zdeněk Kofroň dává pusu tyčce své brány a zápas začíná.

První branka

Místo si nacházím vedle Vladimíra Pošusty, který už dvě dekády obsluhuje elektrickou tabuli a zaznamenává na ni stav zápasu. „Branku proti prvoligovému soupeři jsem na tu tabuli ještě nikdy

nedával,“ říká se smíchem po prvním gólu, která posílá Nové Sady do vedení, a fanoušci volají: „Pískej konec!“ Do poločasu ovšem profesionálové ze Sigmy otáčejí skóre na 1:2 a pan Pošusta má se svým ovladačem na časomíru plno práce.

Zápas i přestávka mají prvoligové kulisy, je zde DJ, hudba i přestávková soutěž. Nejlepší VIP vstupenky mají majitelé balkónu na nedalekém paneláku a i z dálky slyší pokřik fanoušků po vyrovnávací brance domácích. Musím se naklonit, abych zapisovatele skóre také dobře slyšel. „Tohle je fotbal, jaký tady ještě nebyl,“ raduje se.

Ambrožova trefa

Zápas ovšem pokračuje dál a malí fanoušci se snaží rozhodit gólmana Sigmy Hrušku pokřikem: „Hruška spadla ze stromu!“ A daří se jim to, v 64. minutě totiž posílá Nové Sady do vedení Martin Ambrož.

Sigma Olomouc, loňský vítěz českého fotbalového poháru a tým z nejvyšší soutěže, je teď 18 minut od vyřazení. Je cítit, že nervozita fanoušků stoupá, a je jedno, od kterého olomouckého týmu mají čepice, mikiny nebo šály.

Tohle je derby a 12 minut do konce základní hrací doby. Každý dobrý balon, každý out a odkop, který hráči divizních Nových Sadů vybojují, je oceněn potleskem. Zbývá 5 minut a Sigma Olomouc, favorit, prohrává 3:2. „Teď se děj vůle boží, děj se vůle Aláhova,“ křičí Pošusta, aby byl vůbec slyšet, a přitom napjatě mačká svůj ovladač v ruce.

Rozhodčí píská a vládne euforie. Fanoušci skandují: „Novosadské tóčo, novosadské tóčo!“ A Vladimír Pošusta? Směje se a hledá slova: „Já jsem šťastný. Jsem šťastný.“ ■ Jan Horejš

nové byty

Litovel Severní

moderní bydlení
prodej

bytylitovel.cz

PENB B

Mgr. Zdeněk Vaněčka

603 177 711

Dvě tisícovky florbalistů soupeřily na Tempish Moravian Cupu

Florbal znovu ovládl Olomouc. Jedenáctý ročník Tempish Moravian Cupu přilákal na začátku září přes 1800 sportovců ze 110 týmů. První zářijový víkend zaplnily haly, městskou hromadnou dopravu i restaurace stovky hráčů i jejich početný doprovod.

„I přes rekonstrukci univerzitní haly na Lazcích jsme dokázali akci logisticky zvládnout. Přidali jsme dokonce nové zázemí sportovních hal ve Velké Bystřici a střední školy zemědělské a zahradnické, takže se turnaj podařilo nejen udržet, ale i rozšířit,“ zhodnotil 11. ročník jeho ředitel Lukáš Rubín. „Potvrzuje se, že zájem o Moravian Cup dál roste, a to nás těší,“ dodal.

Kromě českých týmů dorazily také celky ze Slovenska a Lotyšska. V dívčí kategorii se navíc představily i hráčky z Polska. „Chceme, aby dívčí účast dál rostla, právě to je náš cíl do příštích let,“ potvrdil Rubín.

Odehrálo se sedm kategorií, přičemž mezi chlapci triumfovaly týmy FBS Olomouc v kategoriích B8 a B18, 1. FBC Trenčín v kategorii B10, Panthers Otrokovice v kategorii B12, FbC Skuteč v kategorii B14 a Torpedo Havířov v kategorii B16. V dívčích kategoriích se z vítězství radovaly Bulldogs Brno v G14 a FBS Olomouc v G12. Svou velikostí se turnaj aktuálně dostal mezi deset největších turnajů v Česku. ■ deš

Město prodalo Sigmě poslední akcii

Sto procent akcií SK Sigma Olomouc má nyní v držení nový vlastník klubu společnost Sigma sport. Fotbalový klub vykoupil od města jedinou akcii za 22 tisíc korun.

„O odkoupení akcie za cenu obvyklou požádal nový majitel v srpnu. S prodejem souhlasila městská rada i zastupitelstvo,“ popsala náměstkyně Miroslava Ferancová.

Město v držení jediné poslední akcie nevidělo smysl. „S jedinou akcií se nedá o ničem rozhodovat, ale na druhé straně stále přináší povinnosti a zodpovědnost akcionáře,“ dodala náměstkyně.

Cena akcie byla odvozena na základě znaleckého posudku od Grant Thornton Appraisal services. „Tržní hodnota je u akcií zpravidla jiná než nominální,“ vysvětlil právník Petr Konečný.

Město Olomouc již dříve vyměnilo balík akcií Sigmy za západní tribunu, a stalo se tak fakticky majitelem Androva stadionu. Tehdy si ještě ponechalo jednu akcii. Tím, že nyní změnila vlastníka, zanikla i účast zástupců města v dozorčí radě fotbalové společnosti. ■ pok

Silný rok olomoucké cyklistiky

Olomoucký cyklistický tým Mapei Merida Kaňkovský má za sebou úspěšnou sezonu. Největší událostí je přestup juniora Matěje Pitáka do development týmu Visma | Lease a Bike, spojeného s vítězem letošní Vuelty Jonasem Vingegaardem. Piták vyhrál Český pohár i závod Regionem Orlicka a stal se dalším odchovancem Jiřího Kaňkovského, který míří mezi světovou cyklistickou elitu. Úspěchy ale slavili i další. Z kadetů se prosadil Samuel Mariak a mezi staršími žáky zazářil Adam Jindrák hatrickem republikových titulů. ■ deš

TŘI MLADÉ ATLETICKÉ MEDAILE

European Kids Athletics Games přilákaly do Brna přes 2600 mladých atletů z celé Evropy. Atletický klub Olomouc slaví zásluhou Emy Kalmanové, Radka Diesla a Sárý Dudové tři medailová umístění.

Kalmanová zaběhla mezi dívkami narozenými v roce 2012 ve sprintu na 60 metrů svůj letošní nejlepší čas 7,89 sekund a získala zlatou medaili.

Dvě stříbrné medaile vybojovali pro AK Olomouc výškaři. Radek Diesl mezi kluky narozenými v roce 2010 skočil třetím pokusem 190 centimetrů. Na druhém děleném místě skončila mezi dívkami s datem narození 2012 osobním rekordem 158 cm Sára Dudová, která předvedla i osobák také v dálce, když skočila 530 centimetrů. ■ deš

CHCETE TO SPOJIT?

PR GRAM TELEG APH ŘÍJEN

út 30 9 debata 150/80 Kč
19:00
TTALK: VLASTIMIL NAVRÁTIL

st 22 10 film+před. 150/130 Kč
19:00
VĚDA VE FILMU:
KÓD ENIGMY

pá 3 10 stand up 300/250 Kč
19:30
OLOMOUC ENGLISH COMEDY:
THAO CAO & BIANCA LALA

čt 23 10 přednáška
18:00
PAVLÍNA JANEBOVÁ:
VIKTOR ORBÁN, ROBERT
FICO A EVROPSKÁ

8-11 10 film+umění
TEFF25

„JEDNOTA V ROZMANITOSTI“

TELEGRAPH FILM
FESTIVAL

so 25 10 workshop
15:00
SAMUEL KOLLÁRIK
PRO ČLENY TLG CLB

so 11 10 workshop
10:00
FOTOGRAFICKÝ WORKSHOP
„FOTÍM MOBILEM“ S JANEM
ŠIBÍKEM

po 27 10 film 150/130/100 Kč
20:00
FRANZ

út 28 10 open studio
18:00
SAMUEL KOLLÁRIK

MIRO REMO, RADU JUDE,
CLAUDE MONET, SESTRY
WACHOWSKI a další

30 10-1 11 film 150 Kč

SCI-FI FILM FESTIVAL
FUTURE GATE

akreditace, podrobný
program a bližší info:
telegraph.cz/teff

VETŘELEC, ROBOCOP,
E.T. MIMOZEMŠŤAN a další

út 14 10 talkshow 120/80 Kč
19:00
TTALK: JORGE ATISHA

podrobný program na
webu telegraph.cz

po 20 10 film FK 150/130/100 Kč
20:00
NAHOŘE NEBE, V DOLINĚ JÁ

do 6 11 výstava
LUCIA TALLOVÁ: PRÁLA
BYCH SI BÝT
STVOŘENA Z KAMENE

prodlouženo!

U filmů označených FK mají členové Filmového klubu Telegraph po předložení
členské karty nárok na slevu 20 Kč. Více informací na recepci Telegraphu.

Telegraph je dobře dostupná komunitní centrála pár kroků od olomouckého
hlavního nádraží. Jsme na dosah, tak se s námi klidně spojte. Sledujte nás na
facebooku a instagramu!

TELEGRAPH ●● JUNGMANNOVA 3, OLOMOUC
49°35'26.6"N 17°16'34.6"E
#TLGRPH WWW.TELEGRAPH.CZ

@telegraph
.cz

PROGRAM muo

MUZEUM UMĚNÍ
OLOMOUC
ŘÍJEN
2025

A

ARCIDIECZSKÉ
MUZEUM

ČT 02 10 2025 9:30 - 17:00
MEZINÁRODNÍ KONFERENCE
NÁBYTKÁŘSKÝ PRŮMYSL
VE STŘEDNÍ EVROPĚ
PO ROCE 1945

ST 08 10 2025 19:00
PŘEDNÁŠKA M. PAVLÍČKA
OPAT SUGER (1081-1151)
& ZROD GOTICKÉ
ARCHITEKTURY

ÚT 14 10 2025 18:00
PŘEDNÁŠKA M. KINDLA
ŽIVOTY / UMĚLCI PEREM
KARLA VAN MANDERA:
REVOLUCE
A IKONOKLASMUS (PO 1566)

ČT 16 10 2025 18:30
VERNISÁŽ
ARCHITEKTONICKÁ GRAFIKA
ZE SBÍREK ARCIBISKUPSKÉHO
ZÁMKU V KROMĚŘÍŽI

PÁ 17 10 2025 18:30
KONCERT
LEA VÍTKOVÁ ZVE NA... TIŠE,
BUDE SE ZPÍVAT FADO

ST 22 10 2025 18:00
PŘEDNÁŠKA O. JAKUBCE
(NE)ZNÁMÉ ŽENY RENESANCE
A BAROKA, ŽENY TVOŘÍCÍ:
ZNÁMÉ I NEZNÁMÉ
UMĚLKYNĚ 16.-18. STOLETÍ

ST 29 10 2025 17:00
PŘEDNÁŠKA
BENEDIKT MOHELNÍK:
ŽIVOT V PLNOSTI V CÍRKVI,
KTERÁ ZRAŇUJE?

ČT 30 10 2025 17:00
PŘEDNÁŠKA, BESEDA,
SETKÁNÍ S UKRAJINISTOU
DAVIDEM SVOBODOU

M

MUZEUM
MODERNÍHO UMĚNÍ

PÁ 03 10 2025 16:30
KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA
MALÁ ARCHITEKTURA

SO 04 10 2025 10:15
WORKSHOP PRO DĚTI
SKVOSTY (NE)VŠEDNOSTI

ÚT 07 10 2025 10:15
WORKSHOP PRO DĚTI
CO UMĚNÍ UMÍ I

ÚT 07 10 2025 16:00
WORKSHOP PRO DĚTI
CO UMĚNÍ UMÍ II

ÚT 07 10 2025 18:00
EKO. VEČER - SLUŇÁKOV
JAN LABOHÝ: POMOC
PŘÍCHÁZÍ Z VESMÍRU, ANEB
JAK NÁM DRUŽICE POMÁHAJÍ
OMEZOVAL ZMĚNU KLIMATU

ČT 09 10 2025 18:30
VERNISÁŽ
ŽIVOTY. UMĚLCI PEREM
KARLA VAN MANDERA

NE 12 10 2025 16:30
KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA
MALÁ ARCHITEKTURA

ÚT 21 10 2025 16:00
WORKSHOP PRO DĚTI
ATELIÉR 6+ / SKVOSTY
(NE)VŠEDNOSTI

C

CENTRAL

SO 04 10 2025 17:00
SLAVNOSTNÍ PŘEDÁVÁNÍ
CENA R. EITELBERGERA
ZA ZDAŘILOU REALIZACI
V OBLASTI ARCHITEKTURY

PO 06 10 2025 19:00
DIVADLO
RIDINA AHMEDOVÁ: SÁDLO

ÚT 07 10 2025 19:00
FILMART | MUO CENTRAL
PREZIDENTKA

PÁ 10 10 2025 17:00
CENA V. BURIANA 2025
POEZIE MEZI LABEM
A DNĚPREM I.

SO 11 10 2025 16:00
CENA V. BURIANA 2025
POEZIE MEZI LABEM
A DNĚPREM II.

SO 11 10 2025 20:00
KONCERT | CENA V. BURIANA
JURIJ ANDRUCHOVÝČ &
KARBIDO (UA): RADIO NOC

ST 15 10 2025 20:00
KONCERT
JAMES HARRIES (UK)

PÁ 17 10 2025 19:00
DIVADELNÍ IMPROVIZACE
OLIVY

INZ25 10083

INZ25 10084

KNIHOVNA MĚSTA OLOMOUCE

AKCE

každé pondělí | 15:00 nám. Republiky – **H.A.C.K. klub** – klub pro mladé od 10 let, Playstation, 3D pera a 3D tisk, virtuální realita, programování robotů, ...

každý čtvrtek | 9:00–16:00 nám. Republiky – oddělení hudby – **Digitální poradna** – potíže s telefonem, tabletem, notebookem pomůže vyřešit poradna s individuálním přístupem

7. 10. | 17:00 nám. Republiky – **Velmi špatné autorské čtení Velmi špatných pohádek** – setkání s pohádkami, které nejsou „dobré“ podle klasických měřítek

9. 10. | 10:00 nám. Republiky – **Bezpečně za branami internetu** – díky organizaci SeniorOn se bez stresu a s příjemným lektorem naučíme rozeznávat nekalá jednání na internetu

9. 10. | 16:30 pobočka Jungmannova – **Olomoucké podzemí** – Vladimír Gračka a jeho tajemné historky

9. 10. | 17:00 nám. Republiky – **ASO** – vývoj obchodní tradice rodiny Anderů, stavby a architekti s firmou ASO spojení

14. 10. | 17:30 pobočka Brněnská – **O nebeských objektech** – přednáška o vesmíru a jeho tajemstvích s Josefem Masníčkem

14. 10. | 17:00 nám. Republiky – **Hudební večery s MFO: setkání s fagotem** – tradiční i netradiční pohled na důležitost nástroje, objasnění funkce fagotového stroju a drby ze zákulisí filharmonie i života hudebníků

20. 10. | 15:00–18:00 nám. Republiky – **Deskovky** – pozvánka pro každého, kdo má chuť si společně zahrát klasické i nové stolní hry. Ty si lze půjčit domů.

21. 10. | 16:00 nám. Republiky – **Svícný z přírodních materiálů** – kreativní dílna pro dospělé inspirovaná podzimní přírodou, rezervace 585 545 123, dospele@kmo.cz

21. a 23. 10. | 14:30–18:00 pobočka Holice – **Výstavka hub s možností konzultace**

22. 10. | 10:00 pobočka Brněnská – **Malí velcí dinosauři** – setkání nejmladších dětí s doprovodem v rámci projektu S knížkou do života, rezervace 731 611 842, brnenska@kmo.cz

30. 10. | 15:00 pobočka Holice – **Dobble: Česko** – turnaj pro 8 školních dětí, přihlášky 730 815 717, holice@kmo.cz

31. 10. | 8:00–18:00 nám. Republiky – **Halloween v knihovně** – mrtvolní knihovnici a hrůzostrašná výzdoba, fotokoutek, výroba děsivých ozdob 3D pery (12:00 – 16:00)

VÝTVARNÉ DÍLNY PRO DĚTI

6. 10. | 14:00–16:30 pobočka Jungmannova – **Malujeme čajem a kávou**

9. 10. | ve výpůjční době pobočka Holice – **Když listy tvoří** – hravé malování za použití přírodnin

9. 10. | 14:00–17:00 nám. Republiky – **Podzimní girlandy** – tvorba dekorací, od 6 let,

31. 10. | 15:30 pobočka Brněnská – **Halloween** – výroba strašidelné výzdoby z papíru

SOUTĚŽE

nám. Republiky – **Soutěž o knihu Dana Browna** – soutěžní arch najdete v oddělení pro dospělé čtenáře

nám. Republiky – **Strašidelná hledačka** – hledání strašidelných stínů, pro nejmenší děti

6.–10. 10. | ve výpůjční době pobočka Neředín – **Mise Kniha 007** – úkoly, které musíte splnit, chcete-li knihovnu opustit

7. 10. | ve výpůjční době pobočka Holice – **Čtenářské bingo**

VÝSTAVY

náměstí Republiky zdobí obrazy Marty Zbořilové, Daniely Štefanové, Pavly Mádrové a Olgy Shaaban Zemčákové, vernisáž **16. 10. | 18:00**

pobočka Jungmannova nabízí drobné grafiky Jany Dočkalové provedené technikou suché jehly

pobočka Holice připravila výstavu ilustrací Denisy Kaňkové s názvem Příběhům a těm, co je píší

pobočka Brněnská zve na adopční výstavu realizovanou ve spolupráci s kočičím útulkem Pomocné ruce

» www.kmo.cz

MORAVSKÉ DIVADLO OLOMOUC

7. 10.	16:30		Workshop dabingu s Vladkou Včelnou	Workshop
7. 10.	19:00	L	Sugar	Muzikál
8. 10.	19:00		Noc na Karlštejně	Muzikál
9. 10.	19:00	D	Tosca	Opera
9. 10.	19:00		MaminkOFF - Aby se mámy mohly nadechnout (Sedmička)	
10. 10.	19:00	P	Kati	Činohra
10. 10.	19:00		Labutí jezero	Balet
12. 10.	19:00		Královny (Sedmička)	Činohra
13. 10.	19:00	A	Jenůfa	Opera
14. 10.	19:00	B	La traviata	Opera
15. 10.	19:00	C	Kati	Činohra
15. 10.	19:00		V hlavní roli JÁ (Sedmička)	Mono-stand-up-drama
16. 10.	19:00		Sbor živě! (Sedmička)	
17. 10.	19:00	V	Konečně jsi doma!	Činohra
18. 10.	10:00		Šijí s námi všichni čerti (Sedmička)	Workshop
18. 10.	16:00	ZO	La traviata	Opera
19. 10.	09:00		Hrdináček (Sedmička)	
19. 10.	09:30		Prožij den baletky	Workshop
19. 10.	10:00	RPP	Kocour v botách	Pohádka
19. 10.	11:00		Hrdináček (Sedmička)	
19. 10.	14:00	OPP	Kocour v botách	Pohádka
19. 10.	19:00		Talk show Davida Hrbka s Patrikem Hartlem	
20. 10.	19:00	K	Tosca	Opera
21. 10.	19:00		Dobytí severního pólu	Činohra
22. 10.	19:00		Liška B.	Činohra
24. 10.	09:30		Kutálení a válení aneb spolu a hravě (Sedmička)	Dílna pro děti
24. 10.	19:00		Stand up Down (Sedmička)	
25. 10.	17:00		Cimbálová muzika Parádnic (Sedmička)	Benefiční koncert
25. 10.	19:00	X	Kati	Činohra
26. 10.	14:30	NO	Brouk v hlavě	Činohra
27. 10.	19:00		Když se zhasne (Sedmička)	Činohra
28. 10.	19:00		Nedotknutelní	Činohra
29. 10.	19:00		Splašené nůžky	Činohra
30. 10.	16:00		Strašidelná výtvarná dílna pro děti (Sedmička)	Workshop
30. 10.	19:00	D	Koule	Činohra

» www.mdol.cz

MORAVSKÁ FILHARMONIE OLOMOUC

8. 10. – 19:00 Reduta	Janoska Style Goes Symphonic - Strauss ml., McCartney & Lennon, Bizet, Janoska, Piazzolla, Vivaldi
16. 10. – 19:00 Reduta	Hudba v obrazech - Janáček, Šostakovič, Sibelius
23. 10. – 19:00 Reduta	Slavíme s českou a slovenskou hudbou - Dvořák, Smetana, Suchoň, Zeljenka, Martinů, Janáček

» www.mfo.cz

Třiadvacet staveb se ucházelo o Cenu Rudolfa Eitelbergera. Uděluje ji spolek Za krásnou Olomouc nejlepším počínům z architektury, urbanismu a památkové péče v Olomouckém kraji.

„Cenu udělujeme co dva roky, aby se sešly opravdu kvalitní nominace,“ vysvětlila předsedkyně spolku Jana Kiesewetterová. Devítičlenná komise na cestách krajem vybrala osm finalistů a jednoho vítěze.

Z olomouckých staveb dosáhly nejvyššího skóre tři rekonstrukce. Jako citlivý restart památky ocenila porota rekonstrukci horního patra pevnosti na Šibeníku pro Základní školu SVAT od ateliéru Ječmen Lukáše a Evy Blažkových.

Bodoval také ateliér Sborwitz architekti za rekonstrukci kina Central v budově Muzea umění a třetí olomoucký, trochu skrytý poklad se nachází ve dvoře měšťanského domu číslo 33 na Dolním náměstí.

Absolutním vítězem se letos stala novostavba tělocvičny v Drahotuších

od olomouckého ateliéru PAB Pavla a Jana Pospíšilových. „Je to mimořádně zdařilá ukázka, jak lze s citem a zároveň sebevědomě vložit výrazný objem do struktury hanácké vesnice. Vznikl nový shromažďovací prostor pro místní komunitu a samotná tělocvična má silně edukativní efekt,“ uvedl porotce Vít Janků. Hlavní cenu si převzali architekti i investor v rámci Dnů architektury.

Cena nese jméno olomouckého rodáka Rudolfa Eitelbergera (1817–1885), zakladatele památkové péče a uměleckoprůmyslového muzea ve Vídni, ve své době aktivního a uznávaného komentátora architektonického dění. ■ dtx

Tosca zahájila novou divadelní sezonu

Nová divadelní sezona patří v Moravském divadle velkým titulům i výrazným osobnostem. V repertoáru se objeví díla světové i české klasiky a nadále se rozšiřuje také nabídka komorních inscenací uváděných na malé kulturní scéně Sedmička. Divadlo nabízí 14 předplatitelských skupin.

„Čeká nás pestrá sezona složená z velkých příběhů s celou škálou emocí. Do Olomouce přijedou špičkoví umělci, ať už jde o Miroslava Krobota, Pavla Kheka, nebo britského choreografa George Williamso-na,“ uvedl ředitel divadla David Gerneš.

Novým uměleckým šéfem opery a operety se stal Jiří Příbyl. Do sezony vstoupil soubor v září první premiérou sezony

Pucciniho Toskou v režii Daniely Špinar s hudebním nastudováním Zsolta Hamara. V lednu to bude muzikál Andrewa Lloyda Webbera Evita a na jaře Mozartův Don Giovanni.

Balet uvede ještě na podzim komponovaný večer na hudbu Igora Stravinského Pták Ohnivák a Svěcení jara.

Činohra má na programu šest premiér. První bude říjnová černá komedie Martina McDonagha Kati, v prosinci romantická komedie Pam Valentine Lásky mezi nebem a zemí a před Vánocemi uvede soubor mimo abonmá původní drama Martina Šinkovského Jejich sestra, které se soustředí na méně známé osudy rodiny Mašinů. ■ dtx

OD VIVALDIHO PO BEATLES

Moravská filharmonie nabízí pět multižánrových koncertů, ve kterých se propojí zvuk symfonického orchestru s populárními hudebními žánry – popem, jazzem a folklorem. Už 8. října vystoupí světově proslulý Janoska Ensemble – v originálním hávu zazní Vivaldiho Zima, Bizetova Carmen fantazie či píseň Yesterday od Beatles. Filharmonie spustila prodej výhodného C balíčku sestaveného ze čtyř dalších crossoverových koncertů. Lze jej zakoupit pouze osobně v pokladně na Horním náměstí 22. Více na mfo.cz/vstupenky. ■ ise

Sté narozeniny malíře Radoslava Kutry

Stejný autor, stejná výstava – ale jiný čas a jiné místo. Zatímco v únoru visela plát na Radoslava Kutry ve švýcarském Lucernu, v září v Galerii města Olomouce na Dolním náměstí. Na vernisáž dorazila i vdova Christiane Kutra-Hauri.

Radoslav Kutra se narodil v Olomouci, ale od roku 1968 žil v emigraci. Letos by oslavil sté narozeniny. Umělce a jeho dílo připomněla nadace Kutra-Hauri, která spravuje Kutrovu uměleckou pozůstalost. Zanechal po sobě rozsáhlé dílo, které se vyznačuje tematickou, malířskou a barevnou rozmanitostí. Na základě 70 ústředních děl osvětlila retrospektiva Kutrovu malířskou tvorbu. Jeho dílo uzavírají zářivé velkoformátové olejomalby z tvůrčího období 2002–2018,

v němž autor přesvědčivě realizoval svou vizi nového impresionismu.

Česko-švýcarský malíř, kreslíř, výtvarný teoretik a výtvarný pedagog Radoslav Kutra žil a tvořil v Lucernu téměř padesát let. Před útekem do Švýcarska patřil k předním olomouckým výtvarníkům.

Lucern a Olomouc jsou partnerskými městy již více než třicet let. Zatímco v prvních letech se výměna soustředila především na projekty v oblasti rozvoje měst, podpory infrastruktury a administrativních stáží, v posledních letech se zintenzivnily aktivity v oblasti kulturní výměny. ■ mmo

KRAKOVŠTÍ NA POHÁRU REKTORA

Zvláštní ozdobou basketbalového turnaje O pohár rektora byla účast polského celku RadwanSport Kraków, který přijel díky partnerské spolupráci

Olomouce a Krakova. Na jaře totiž hráči SK UP BCM Olomouc startovali na prestižním turnaji v krakovské Tauron Aréně a nyní mohli polskému týmu v kategorii U13 pozvání oplatit. ■ mmo

SLOVENSKÝ DEN

Do centra Olomouce zavítaly v sobotu 20. září stovky návštěvníků, aby ochutnaly tradiční slovenské speciality, seznámily se s národním folklorem a tradičními řemesly nebo si vzaly tipy na dovolenou na Slovensku. Bohatý program na pódiu plný hudby a tance se zaměřil na všechny věkové kategorie.

Slovenský den byl vyvrcholem letošní Slovenské sezony v Olomouci, která byla v pořadí již šestou sezonou odkazující na partnerská města a sousední země. Se Slovenskem spojuje Olomouc od roku 2012 bratislavská městská část Staré Město.

Na příští rok město připravuje Finskou sezonu, která si připomene 40 let trvající partnerství s Tampere. ■ jed

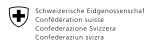
19. Das Filmfest
Festival německy
mluvených filmů

dasfilmfest.cz

Film

Posudatelé

Švýcarské velvyslanectví v České republice

Hlavní partner

Deutscher Technischer Zukunftsfonds

Ve spolupráci

HASIČI PŘEVZALI AUTOMOBILY PRO MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

Dvě nová vozidla převzaly v září od města sbory dobrovolných hasičů z Chválkovic a Černovíra. Budou jim sloužit při výjezdech k mimořádným událostem a řešení krizových situací.

Hasiči zasahují především u událostí technického charakteru, ale též u požárů či dopravních nehod. „Jejich práce je mimořádně důležitá, ale kromě výjezdové činnosti je třeba ocenit také jejich práci s mládeží, sportovní činnost soutěžních družstev a zajišťování společenského a kulturního života,“ uvedl primátor Olomouce Miroslav Žbánek, který u hasičské zbrojnice ve Chválkovicích předal velitelům z Černovíra a Chválkovic klíče od nových vozidel.

Pro Chválkovice

Dopravní automobil pro chválkovické hasiče město pořídilo za více než 1,8 milionu korun, přičemž na jeho zakoupení získalo dotaci 450 tisíc korun

od Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR a 200 tisíc korun od Olomouckého kraje. Kabina osádky je vybavena digitálním terminálem, analogovou vozidlovou radiostanicí, ručními radiostanicemi a svítilnami, kamerou a výjezdovým tabletem. Komfort osádky je zajištěn nezávislým vytápěním a klimatizací. Vozidlo je též vybaveno požárním příslušenstvím. Automobil bude primárně sloužit k přepravě obyvatel z místa vyhlášení evakuace a členů jednotky na místo mimořádné události.

Pro Černovír

Černovírským hasičům byl předán velitelský automobil, který dříve sloužil pro činnost havarijní služby a krizového štábu města Olomouce. Aby vozidlo mohlo být využíváno pro činnost hasičů, muselo dojít k jeho přestavbě, která si vyžádala zhruba 360 tisíc korun. Automobil bude sloužit zejména jako podpora při

zajištění komunikace a strategického řízení na místě mimořádné události, ale též i pro potřebu činnosti města při řešení povodní či jiných krizových situací.

Každý rok vyjedou olomoučtí dobrovolní hasiči k více než 200 mimořádným událostem. V loňském roce jednotky zaznamenaly celkem téměř 350 výjezdů, což bylo způsobeno loňskými zářijovými povodněmi zejména v oblasti Jesenicka, ale i v olomoucké místní části Chomoutov.

Stříkačky i zbrojnice

„Vybavenost olomouckých jednotek se městu daří držet na vysoké úrovni. V uplynulých letech jsme zakoupili cisternovou automobilovou stříkačku, osm dopravních automobilů a vybudovali dvě nové hasičské zbrojnice. Mimo to městské jednotky disponují dalšími cisternovými stříkačkami, speciálními technickými automobily, velitelskými automobily, motorovými čluny, mobilními elektrocentrálami a další speciální technikou,“ doplnil primátor Žbánek.

Na území města působilo ještě před devíti lety osm jednotek sborů dobrovolných hasičů, z toho sedm zařazených do kategorie JPO V a jedna do kategorie JPO III. V roce 2016 vznikla nová jednovýjezdová jednotka Olomouc, zařazená do kategorie JPO II, složená ze členů jednotek z Černovíra a Chválkovic. ■ jed

Limitovaná Edice 75

Již od 599 900 Kč s DPH

Operativní leasing

Již od 8 500 Kč s DPH

75
let

**Užitkové
vozy**

**Volkswagen Caddy
ve výroční Edici 75**
Využijte jedinečnou
cenu a krátkou
dobu dodání

Kombinovaná spotřeba paliva a emise CO₂: Volkswagen Caddy: 0,5–7,5 l/100 km a 10–170 g/km. Vzorový příklad operativního leasingu na vůz Caddy Edice 75 let 1,5 TSI 85 kW s manuální převodovkou v ceně 623 702 Kč vč. DPH. Doba pronájmu 48 měsíců a nájezd 15 000 km ročně. Uvedená pravidelná měsíční splátka 6 999 Kč bez DPH, 8 469 Kč s DPH. Splátka obsahuje záruční a požární servis po celou dobu pronájmu vozidla, dále splátka obsahuje povinné ručení a havarijní pojištění s 10% spoluúčastí, pojištění vnějších skel do limitu 30 000 Kč, které je kalkulováno ve variantě pojištění bez garance pojištěného. Tato indikativní nabídka není nabídkou ve smyslu § 1732 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, a jejím přijetím nevzniká mezi společnostmi ŠkoFIN s.r.o., a druhou stranou závazkový vztah. Nabídka je časově a množstevně omezena.

Autorizovaný prodejce Volkswagen

**AUTOCENTRUM
OLOMOUC s.r.o.**

Horní lán 445/1, 783 01 Olomouc
www.autocentrumolomouc.com

Jak to bude s kamionovou dopravou na průtahu městem a co dělat s bobry na nábreží Moravy vedle ulice Kavaleristů?

Doprava a městská zeleň patří mezi nejsledovanější témata v rubrice Otevřená radnice. Ale stále platí, že zeptat se můžete na cokoli a že vám odpoví zvolení členové vedení města.

Na ulici Foerstrova byl letos povolen vjezd všem typům nákladních vozidel. Průjezd kamionů způsobuje nadměrný hluk, otřesy domů a zvětšující se praskliny zdi ve sklepech i nedýchatelný vzduch. Už teď jsou viditelné změny rovného povrchu asfaltu.

Pokud průjezd těžkotonážním vozidlům – kamionům zůstane nadále Foerstrovou ulicí povolen, bude to cesta ke zkáze. Celá situace by se měla ještě zvážit.

Eva Němcová

Problematika omezení průjezdu vozidel s tonáží nad 12 tun je složitější. Pozemní komunikace na ulici Foerstrova je průjezdním úsekem silnice I. třídy, která je ve vlastnictví České republiky a jejíž správu vykonává Ředitelství silnic a dálnic. O změně dopravního

značení, uzavírkách nebo objížďkách nerozhoduje město, ale Odbor dopravy a silničního hospodářství Olomouckého kraje. V současné době je průjezd s omezením tonáže zrušen a povolen pouze jako přechodná úprava do doby dokončení dálnice D35 u Křelova, tedy do prosince. Ale dokončením a zprovozněním dálnice na obchvatu podle krajského úřadu pomine důvod vjíždění tranzitní dopravy do města a tím pomine i zákonný důvod omezení nákladní dopravy na silnici I/35 ve Foerstrově ulici. Proti tomuto záměru již podalo statutární město Olomouc námitky kvůli negativním dopadům na kvalitu života obyvatel.

V případě, že máte nějaké škody na nemovitostech, doporučil bych se neprodleně obrátit na správce komunikace – Ředitelství silnic a dálnic.

Mírek Žbánek
primátor

Chtěla bych upozornit na stav jedenácti stromů na nábreží podél Moravy nedaleko Základní umělecké školy Žerotín. Stromy pěkně prospívaly a teď v důsledku okusu půjdou všechny k zemi. Nic proti bobrům, je fajn, že tu žijí, a také je to důkaz čistého prostředí, ale jistě existuje způsob, jak okusu zabránit.

Kateřina Koldová

Majitelem pozemků i stromů je státní podnik Povodí Moravy. Ten může požádat o příspěvek za poškození majetku způsobené chráněným živočišným druhem a následně musí z těchto financí zamezit dalším škodám. Mám informace, že se tak již děje.

Okus bobrem nespadá do údržby městské zeleně. Sami jsme již dříve povodí doporučili, aby provedli co nejdříve nátěr stromů přípravkem, který těmto hlodavcům nechutná a obsahuje písek. Pracovníci Výstaviště Flora ho aplikovali v Bezručových sadech, parku Pod Dómem i v botanické zahradě, kde bobři také řádili, a docela dobře zabral.

Otakar Štěpán Bačák
náměstek primátora

**ZAJÍMÁTE SE O SVÉ OKOLÍ, O SVÉ MĚSTO A CHCETE SE NA TO ZEPTAT?
TRÁPÍ VÁS NĚCO? VRTÁ VÁM NĚCO HLAVOU...?**

Zeptejte se e-mailem na adrese: otevrena.radnice@olomouc.eu

OZNÁMENÍ O VYHLÁŠENÍ VÝBĚROVÉHO ŘÍZENÍ č. 2025/63

statutární město Olomouc vyhláší výběrové řízení na pozici

VEDOUcí ODDĚLENí PLATOVÝCH ZÁLEŽITOSTí ŠKOLSTVÍ

Pokud máte zájem o stabilní zaměstnání v prestižní instituci a chcete se podílet na zlepšování služeb úřadu, pak hledáme právě vás.

Úkoly vedoucí/vedoucího oddělení budou především:

- zpracování návrhů rozpočtů finančních prostředků státu pro rozpočty škol zřizovaných statutárním městem Olomouc a okolními obcemi,
- zpracování a vedení mzdové agendy ředitelů škol zřizovaných statutárním městem Olomouc,
- administrace zápisů škol a školských zařízení nebo zápisů změn v rejstříku škol a školských zařízení,
- aktualizace údajů dle katastru nemovitostí a příprava podkladů o změnách nemovitého majetku pro vystavení dodatků zřizovacích listin škol,
- aktivace majetku při zhodnocování majetku statutárního města Olomouce, k němuž dochází realizací investičních akcí,
- evidence nemovitého majetku svěřeného do správy škol a majetku odboru školství,
- inventarizace majetku škol a majetku školám svěřeného,
- spolupráce při zpracování, naplňování a vyhodnocení koncepčních materiálů a projektů (koncepte rozvoje školství, koncepte rodinné politiky, výroční zprávy škol),
- poradenství v oblasti platových záležitostí a pracovněprávních vztahů, na vyžádání poskytování údajů z archivu k průběhu zaměstnání.

Co vám můžeme nabídnout:

- odpovědnou práci ve veřejné správě,
- možnost podílet se na rozvoji školství v Olomouci,
- stabilní pracovní prostředí a podporu profesního rozvoje,
- platové zařazení dle nařízení vlády č. 341/2017 Sb. v platném znění,
- osobní ohodnocení, benefity a další výhody dle pravidel Magistrátu města Olomouce.

PODÁNÍ PŘÍHLÁŠKY NEJPOZDĚJI DO 6. 11. 2025

Výběrové řízení a tiskopisy jsou k dispozici na webu kariera.olomouc.eu nebo na oddělení personálního, budova radnice, Horní náměstí č. p. 583, Olomouc.

PR25/10059

OZNÁMENÍ O VEŘEJNÉ DRAŽBĚ VOZIDEL

Odbor dopravy řeší problematiku odstavených vozidel s prošlou technickou prohlídkou na komunikacích ve vlastnictví statutárního města Olomouce. Po uplynutí všech zákonných lhůt a vydání rozhodnutí o povolení prodeje vozidel, která si jejich provozovatelé ve stanovené době nevyzvedli, se uskuteční dne 8. října v 10:30 veřejná dražba.

Místo konání dražby:

Sídlo soudního exekutora Mgr. Svatopluka Šustka, Exekutorský úřad Olomouc, Pavelčákova 14, II. patro.

Prohlídka vozidel:

8. října v době od 8:30 do 9:30 v areálu společnosti Technických služeb města Olomouce, ul. Libušina 103, Olomouc.

Předmětem dražby budou tato osobní vozidla:

1. **Fiat Stilo** 1,9 JTD 115 SW; RZ 2M8 1050; ZFA19200000346042
2. **Alfa Romeo 147**; RZ 1BK 2906; ZAR93700005037119
3. **Škoda Felicia Combi**; RZ PRK 2758; TMBEFF653W0733952
4. **Volkswagen Touran**; RZ 6M6 7104; WVGZZZ1TZA094916

PR25/10061

LAMPIONOVÝ PRŮVOD

107. VÝROČÍ DNE VZNIKU SAMOSTATNÉHO ČESKOSLOVENSKÉHO STÁTU

ÚTERÝ
28. ŘÍJNA 2025

17:00 | Vojská hudba Olomouc

Horní náměstí

17:30 | Lampionový průvod

Horní náměstí – Ostružnická – Denisova – náměstí Republiky – ul. 1. máje – Žižkovo náměstí

18:00 | Pietní akt

Žižkovo náměstí

Vojská hudba Olomouc, kladení věnců k pomníku T. G. Masaryka

olomouc.eu

REDAKČNÍ POŠTA

Více zeleně v ulicích i dostatek míst pro parkování

Ačkoliv existuje již několik šanonů nejrůznějších strategií, jak máme město proměňovat k udržitelnější budoucnosti, stále není modrozelená infrastruktura - tedy výsadba stromů a zasakovacích a ochlazujících ploch v ulicích - pro radnici prioritou. V přípravě jsou kompletní rekonstrukce ulic Beneše Třebízského a Rejskovy na Bělidlech a ve Starých Hodolanech.

V ulici Beneše Třebízského je navržena obytná zóna s minimálními prvky zeleně. I ty jsou však v ohrožení a je možné, že po všech projednáních bude celá plocha vybetonována. Nedostatek zeleně vytváří ve městech nebezpečné tepelné ostrovy - zejména starší nebo zranitelní lidé jsou v letních měsících vystaveni nepřímým teplotám. Ostrovy nízké zeleně nebo částečné předzahrádky se do ulice bezpečně vejdu, aniž by snižovaly počet parkovacích míst. K příkladu dobré praxe není potřeba chodit daleko. Ulice v podobě obytné zóny se stromy a zelenými plochami byla před lety zrealizována v Kožušanské ulici v olomouckých Nemilanech. Odmítání zeleně jednoduše nedává smysl.

O dost hůře působí návrh rekonstrukce Rejskovy ulice. Ačkoliv jde o lokalitu se zcela minimální automobilovou dopravou, návrh maximálně upřednostňuje dopravní funkce na úkor kvalitního pobytového a zeleného prostředí. Paradoxně však takový návrh z důvodu malých šířek ulice dramaticky snižuje počet parkovacích míst.

Na veřejném projednání jsme navrhli přepracování projektu na zklidněnou obytnou zónu. Ta totiž umožňuje umístění velkého počtu parkovacích míst a současně vytvoření zklidněných pobytových ploch a také aleje vzrostlých stromů a dalších zelených ostrovů.

Na ochlazování města a vytváření kvalitního veřejného prostoru nesmíme rezignovat. Ulice a náměstí totiž určitě neslouží jen těm, kdo v lokalitě bydlí a mají za domy své soukromé zahrady.

David Helcel

1925: Kdo má nejkrásnější výlohu? Ander, Richter&Hill, nebo Záletka?

Dokud nebude objeven stroj času, nemáme příliš možností, jak si prohlédnout Olomouc před sto lety. Zažít takovou obyčejnou procházku centrem města, jak ji běžně absolvovali naši prarodiče.

V říjnu 1925 v olomouckém Moravském Večerníku probíhala soutěž o nejlépe upravenou výkladní skříň mezi prodejny v centru města. Vrcholem měla být výzdoba ke státnímu svátku dne 28. října, nicméně obchodníci se do soutěže pustili hned od počátku října. Dojmy chodce z Horního a Dolního náměstí a okolních nejvýznamnějších ulic máme k dispozici díky tomu, že tenkrát naši předkové neletěli a opravdu do redakce psali.

Chvála i kritika

Do soutěže se přihlásilo dvaadvacet firem. Moravský Večerník denně zveřejňoval ohlasy čtenářů. A zajímavé je, že v ohlasech nezní jen chvála, ale i kritika. A dokonce i kritika soutěže samotné, neboť prý šéfové přihlášených firem teď nutí personál, aby v přesčasech upravoval výlohy, mnohdy až do rána, a to bez nároku na odměnu, jen kvůli úspěchu v soutěži.

Obecně platí, že se obchodníci za první republiky předháněli v tom, kdo jak zaujme „obecenstvo“. Výkladní skříně byly plné zboží, mnohé prodejny měly „iluminace“ a světelné štíty a reklamy se objevovaly dokonce i na dlažbě chodníků. V říjnu, kdy byla vyhlášena soutěž, se pak majitelé prodejen snažili ještě více.

Hodnocení čtenářů

Zevrubné hodnocení podal čtenář J. P., úředník nemocniční pokladny: „Chodě kol skříní, poslouchal jsem posudky obecnosti a ty byly: Ander je prvním. Nemá konkurence v reklamě! Richter a Hill má pěkný výklad, ale mívá lepší. Aranžér je mistr!, J. Záletka má ve výkladu prostředí příliš vysoký, čímž zadek zaniká. Jinak pěkné! Hirs ukázal Olomouci, co ještě neviděl, tak bohatý výběr koberců! Pokud jde o firmu Engelmann a Heim, když již chtějí něco provádět ve vnitřku krámu, tak ať si dají k tomu čas. Výklady mají provedení pěkné, ale vykladač ztratil soulad barev.“

Do hodnocení se pustil i obchodník z Prahy Antonín D.: „Na Andra jsem byl zvědavý. Dobré. Řekněte mu ale, ať si skříň zvětší, je to malé na figury šatů.

Má je sražené.“ A Ander znovu, tentokrát slovy úředníka L.P.: „Podle mého úsudku nemůže s firmou Ander nikdo konkurovat. Je to reklama mezinárodní úrovně. A večerní iluminace je pohádková!“

Výklady módní firmy Richter a Hill vtipně ohodnotil jistý K. K., evidentně zkušený manžel: „Firma Richter a Hill měla pěkný výklad, ale ženu k tomu není radno zavést. Žena zešílí nad přepychem, muž nad výplatou.“

A o kousek dál píše obchodní cestující K.R.: „Co se týká firmy Mastný, má velice vkusné botičky, jenže budou asi dosti mastné.“

Mnohé výklady byly upraveny v duchu oslavy republiky. Například knihkupec Promberger na rohu náměstí a Ostružnické ulice pojal soutěž následovně: „Nejcennější byl výklad knihkupce Prombergera, který ve střední skříni seskupil velmi mistrně obraz presidentův, pod něj postavil jednoduchou, ale vzácnou Masarykovu Světovou revoluci a okolo nejvýznamnější knihy české literatury. Knihy byly v nádherných původních vazbách, takže dojem jejich ohromně působil. Též nevelký počet knih kolem obrazu seskupených povídá o slavných dnech našeho národa.“

Ander nejlepší

Asi nejvíce obdivu sklízely výkladní skříně obchodního domu Ander a syn. „Psáti o Anderových výkladech k 28. říjnu, znamenalo by psáti velmi mnoho. Hlavním byla první skříň, která přeměněna byla v opravdový park s písčitými cestičkami, květinami a uprostřed vybudován byl pomník presidenta republiky. Úžasné krásná byla iluminace ve státních barvách, i ostatní výklady byly upraveny tak, že vzbuzovaly zájem všeho občanstva. Dnes už je železným zvykem každého, že když jde do města, musí jít k Androvi,“ doplnil hodnocení čtenářů sám redaktor.

„Naše město potřebuje hodně obchodníků takového druhu, jako jsou Ander, Jaroš, Huňka, Utikal, Mastný, Koš a více jiných, u kterých jest zkušenost, že dobrý obchod potřebuje dobrou a vkusnou reklamu. ... Není správný názor, že nejlepší úprava výkladních skříní musí býti pouze v době vánoční neb novoroční,“ uzavřel soutěž její pořadatel, podepsaný jako „-ar“, stálý odběratel Moravského Večerníku a člen Okrašlovacího spolku v Olomouci“. ■ Michal Foltá [ext]

ŘÍJEN 1925 TELEGRAFICKY

Rodí se kino Central

Kino Central, které má dnes důstojného nástupce v podobě kulturního sálu Central, má sice v rodném listě jako datum narození rok 1926, rodit se ovšem začíná už v roce 1925. V říjnu olomoucký tisk píše, že v domě Moritze Donatha a jeho ženy, kde již funguje varieté Tabarin, intenzivně připravují nové kino. Provozovat ho bude Dělnická akademie a promítání se spustí na začátku roku 1926.

Předseda knihovny rady a starosta otevírají knihovnu

V půli října se koná slavnost pro všechny olomoucké milovníky knih, zejména těch českých. Slavnostně se otevírá knihovna a čítárna na Masarykově náměstí číslo 1, tedy v Salmově paláci na dnešním Horním náměstí. Nové prostory jsou prý krásné, stěny vyzdobil akademický malíř Bohumil Krs. Zhruba padesátka hostů si vyslechne proslov předsedy knihovny rady profesora Otakara Janovského o prvních pěti letech práce knihovny, založené roku 1920, i slova starosty města Richarda Fischera o těžké práci Národní jednoty ve „zněmčeném prostředí, kde česká kniha a české noviny byly významným činitelem v probouzení národního uvědomění“. V těchto prostorách pak zůstává knihovna až do roku 1949, kdy dostane nový domov na náměstí Republiky.

Pozor, politikové míří do Olomouce

„Politikové do Olomouce!“ píše denní tisk. V nejbližších říjnových dnech přijede do Olomouce poslanec dr. Karel Kramář, aby promluvil na veřejné schůzi. Ohlášena jest též návštěva ministra zahraničí Edvarda Beneše a bývalého lidoveckého senátora, spisovatele a novináře Jana Herbena.

Chystejte lyže!

V polovině října padá v Olomouci sníh! Po krásném podzimním a slunném počasí přišel v noci přesně v polovině měsíce déšť se sněhem. Zejména na lukách je bílý poprašek patrným. Na horách prý klesají teploty až 6 stupňů pod nulu. „Přátelé zimních sportů, chystejte sánky, brusle a lyže,“ vyzývají noviny. ■ mif

DOMUČKA: AMASIL, DIDOT, LELO, RASER	VZTYČIT	ŠPANĚL- SKÁ JESKYNĚ	2 ČÁST TAJENKY	ŽIDOVSKÁ MODLI- TEBNÍ ROUŠKA		NETALEN- TOVANÝ HOUS- LISTA	JMÉNO HEREČ. JANŽU- ROVÉ	VSTUPNÍ OBVOD	SVÁZATI KVÍTÍ	VYZA- ROVAT		DRUH LOSOSA	PŘED- LOŽKA	ALMUŽNA	ANGL. PŘED- LOŽKA	NÁDOBA NA ZALÉVÁNÍ	MOŘSKÉ RYBY
ÚMLUVA					PŮVODCE NEMOCI						KRESLENÝ PŘÍBĚH						
DOMÁCKY OLDŘICH					DRAVÁ						VÝVOJKA FILIPIN- SKÁ SOPKA						
PODE- STYLKA (NÁŘEČNĚ)					ODEŠILA- TEL ZN. NIKLU										ZÁPOR 3 ČÁST TAJENKY		
TAJEM- STVÍ							ČASOVÝ ÚSEK						SLOVEN. OBĚD NAHRÁVACÍ SPOL. USA				
PŘÍPRA- VEK PRO SILÁŽO- VÁNÍ							DROŽ- KÁŘSKÁ ZAKÁZKA					ŘÍMSKY 1556					
NÁŠ MALÍŘ A GRAFIK (KAREL)				NÍŽINA básnický	ČERNÝ (LAT.)	TROS DISCOTEQUOS 20.11. 2025 Společenský dům VSTUP OD 18:00 HOD. START: 19:30 HOD. PŘEDPRODEJ - WWW.TICKETPORTAL.CZ JAN MAXIAN JAKUB PRACHAR VOJTĚCH DYK PROSTĚJOV <td>KOČÁR</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>BYSTROST A PRONI- KAVOST</td> <td>CVIČIT</td>						KOČÁR				BYSTROST A PRONI- KAVOST	CVIČIT
ŽENSKÉ JMÉNO (16.4.)												VĚZENÍ					
ZAMLČET												COPAK	OTLAČE- NINY	BÝVALÝ RUSKÝ PANOVNÍK BÁSNÍK			
	NĚM. KARBE- NÁTEK	PRASATA	PŘED- LOŽKA ANGL. CIZINEC			MUŽSKÉ JMÉNO (16.11.)	STVŮRA	KONČE- TINA	LIC MINCE	TYPO- GRAFICKÁ JEDNOTKA	PLETENEC VLASŮ				NÁZEV PÍSMENE G ŘÍMSKY 1100		
ŽABÍ CITO- SLOVCE				ROZDĚ- LENÍ OSIČKA							POHOVKA TRUPY						
GRUZÍN- SKÁ MÍČOVÁ HRA					ZAŽÍVAT							LEDACO VELKÉ POLE					
KOPIE					1 ČÁST TAJENKY KÓD LITVY										ŘÍMSKY 4 SVĚTOVÝ POHÁR		
PŘELO- ŽENÝ TEXT							SVETR KE KRKU							STOVKY			
AMER. ZPĚVAK FRANK							VIGVAMY							BEZVÝ- CHODNÉ POSTA- VENÍ			

TAJENKA
**Bůh stvořil člověka, ale nedal si to pa-
tentovat, a tak to teď po něm...**
— Jan Werich (1905–1980) herec, drama-
tik, scenárista a spisovatel
Dva vylosovaní výherci obdrží dvě vstupenky
na koncert Tros Discotequos do Prostějova.

Tajenku křížovky zasílejte do **24. října**
poštou na adresu – Magistrát města
Olomouce, Horní náměstí 583,
771 27 Olomouc. Obálku označte „Tajenka“.
E-mailem na: tajenka@olomouc.eu.
Uveďte prosím své jméno, telefon
a poštovní adresu.

Tajenka z minulého čísla:
Žádné množství důkazů nikdy nepřesvědčí idiota.
(Mark Twain)
Úspěšní luštitelé: Jaroslava Štábllová,
Kateřina Krylová a Jiří Velech.

SUDOKU

3	6	4	2		1	8		
		5	9			2		
			6					1
6	5			3		9	2	
7		3	1		2			
		9	7	6				4
5		8				7	4	6
			5	1	6	3	2	8
		6	4	8		5		9

			1	6	7		5	9
5			9	3		2	7	
3	9	7		8		1		
7		9				5		1
	8	1	7	5				
4					9	7	6	3
2	5				8		1	
1			3		5	6	2	4
	6	4						

		9		7			8	4
	7	6	8		9			
					3			2
	1			3				
	2		4					
			9	2			6	
		7	6	5	4		3	
	5				1			
					2		9	

POTRAVINY DO KOŠE NEPATŘÍ

Věděli jste, že domácnosti generují až 53 % potravinového odpadu? V Kauflandu aktivně předcházíme plýtvání potravinami. Připojte se k naší misi a nekrmte koš. Užitečné rady jak neplýtvat a ušetřit najdete na www.nekrmkos.cz.

KAUFLAND
PRO **LEPŠÍ**
BUDOUCNOST

Rozhodují
činy.

**VYUŽÍVÁME MODERNÍ
TECHNOLOGIE PROTI
PLÝTVÁNÍ**

**ZLEVŇUJEME ZBOŽÍ
S BLÍŽÍCÍ SE EXPIRACÍ**

**ROČNĚ DARUJEME
STOVKY TUN
PRODUKTŮ
POTRAVINOVÝM
BANKÁM**

**ZAPOJTE SE JIŽ 8. LISTOPADU
NA VŠECH NAŠICH PRODEJNÁCH**

**SBÍRKA
POTRAVIN**

**SPOLUPRACUJEME
S MYSLIVCI
A ZOOLOGICKÝMI
ZAHRADAMI**

Olomouc Design Days

11_25

Výstavy, diskuse, workshopy a další.

Nejen o designu. V listopadu. V Olomouci.

www.olomoucdesigndays.cz

Pořadatelé:

INOVAČNÍ
CENTRUM
OLOMOUCKÉHO
KRAJE

Univerzita Palackého
v Olomouci

PR25 10062